

JAARVERSLAG 2023

Dit is het jaarverslag van de raad van bestuur aan de algemene vergadering met betrekking tot het boekjaar 2023.

1. De activiteiten van het Vlaams Pensioenfonds

1.1. Beknopte beschrijving van de aanvullende pensioenregelingen

Het Vlaams Pensioenfonds heeft volgende aanvullende pensioenregelingen administratief beheerd.

In **Plan VONr1** zijn de bepalingen opgenomen met betrekking tot het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en voor de aangestelde personeelsleden van de Vlaamse ministeriële kabinetten. Dit reglement, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3/5/2019, is van toepassing op de verder genoemde verplicht bijdragende ondernemingen die lid zijn van het pensioenfonds.

Plan VONr1 bevat dezelfde basiscomponenten als in de publieke pensioentoezeggingen die als arbeidsvoorwaarden zijn bepaald in de door de Vlaamse Regering vastgelegde rechtspositieregelingen van deze werknemers en aangestelde personeelsleden, maar die in dat plan verder worden geconcretiseerd met definities, aansluitingsvoorwaarden, financieringsbepalingen, waarborgen bij overlijden voor de begunstigden, rechten bij uittrekking, enz. Er is bij dat pensioenreglement ook een overeenkomst gevoegd tussen de verplicht bijdragende ondernemingen die tot hetzelfde multi-inrichterspensioenstelsel (MIP) behoren. Die overeenkomst regelt de overname door de nieuwe werkgever van alle rechten en verplichtingen van de vroegere werkgever met betrekking tot een aangeslotene die van de ene verplicht bijdragende onderneming naar de andere in dienst is gegaan.

Plan VONr1 heeft de volgende belangrijkste kenmerken:

1. Het plan is van het type vaste bijdragen. De verplicht bijdragende ondernemingen storten in het jaar een bijdrage van 3% berekend op het gemiddelde van het bruto voltijds maandsalaris, eventueel verhoogd met de hard- of standplaatstoelage, van de eerste en de laatste tewerkstellingsmaand van het kalenderjaar, vermenigvuldigd met de factor 13,82 (= 12 maanden en ter incorporatie van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage) en rekening houdend met het gemiddelde contractuele tewerkstellingspercentage in diezelfde periode. De aangeslotenen zelf zijn geen bijdrage verschuldigd.

2. De werknemers bouwen geen pensioenrechten op tijdens de periodes van schorsing van hun arbeidsovereenkomst, met uitzondering van de onbezoldigde afwezigheidsperiodes wegens ziekte, moederschapsrust, vader- of meemoederschapsverlof, geboorteverlof, dienstvrijstelling als gevolg van de moederschapsbeschermingsmaatregel uit artikel 42 van de Arbeidswet en, sinds 13/3/2020 tot 31/3/2022, ook wegens eventuele tijdelijke werkloosheid door overmacht of economische redenen als gevolg van de COVID-19-pandemie.

3. Er wordt aan de reserves op de individuele rekening van de aangeslotenen waarop de jaarlijkse bijdragen van de werkgever worden toegekend, een rendement toegevoegd gelijk aan:

- indien het rendement positief is, 95% van het netto rendement. Om het potentiële tekort met betrekking tot de wettelijke minimum rendementsgarantie te financieren, wordt de overige 5% gestort in de Planreserve WAP rendement van het plan. De wettelijke minimum rendementsgarantie wordt berekend met behulp van de verticale methode;
- indien het rendement negatief is, 100% van het netto rendement.

Elke aangeslotene kan reserves inbrengen, opgebouwd bij een vorige werkgever. Deze reserves worden op een aparte individuele rekening gezet en worden verhoogd met een toegekend rendement. De wettelijke minimum rendementsgarantie is niet toepasselijk op deze ingebrachte reserves.

4. Ingeval van uittreding ⁽¹⁾ heeft de aangeslotene de keuze tussen de volgende mogelijkheden:

- ofwel de opgebouwde reserves in het Vlaams Pensioenfonds laten tot uiterlijk de pensionering;
- ofwel de overdracht van de opgebouwde reserves naar de pensioeninstelling van de nieuwe werkgever;
- ofwel de overdracht van de opgebouwde reserves naar een pensioeninstelling die de totale winst onder de aangeslotenen in verhouding tot hun reserves verdeelt en de kosten beperkt.

5. Bij pensionering wordt aan de aangeslotenen een pensioenkapitaal uitbetaald. In geval van overlijden vóór pensionering, voorziet het plan in de uitkering aan de begunstigden van een waarborg overlijden, die bestaat uit de opgebouwde reserves op de individuele rekeningen van de overleden aangeslotene.

Het is mogelijk om het pensioenkapitaal of de waarborg overlijden op te vragen onder de vorm van een levenslange rente.

⁽¹⁾ Uittreding is:

- de beëindiging van de arbeidsovereenkomst anders dan door overlijden of pensionering. Er is geen uittreding wanneer de beëindiging van de arbeidsovereenkomst (binnen de maand volgend op de maand van de uitdiensttreding) aansluitend gevolgd wordt door het sluiten van een arbeidsovereenkomst met een andere werkgever die deelneemt aan hetzelfde multi-inrichterspensioenstelsel (MIP);
- het einde van de aansluiting bij Plan VONr1 vanwege de vaste benoeming van de werknemer of vanwege het feit dat de werknemer niet langer aan de aansluitingsvoorwaarden voldoet zonder dat dit samenvalt met de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden en pensionering (uittreding light). Er is geen uittreding wanneer de statutaire proeftijd eindigt zonder dat deze resulteert in een vaste benoeming en de persoon terug werknemer wordt van de werkgever (verplicht bijdragende onderneming).
- de overgang van een werknemer in het kader van een overgang van (een deel van de) onderneming of van een vestiging naar een andere onderneming of vestiging, in het kader van een conventionele overdracht of een fusie waarbij het pensioenstelsel van de werknemer niet wordt overgedragen.

6. Plan VOnr1 is in werking getreden op 1/7/2019, maar de opbouw van de pensioenrechten heeft uitwerking met ingang van 1/1/2018 voor hen die op dat moment al in dienst zijn, zo niet, vanaf de datum van de indiensttreding.

Worden niet aangesloten bij dit plan: de werknemers die tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst voor studenten, de werknemers die niet onder de Belgische Sociale Zekerheid ressorteren, de werknemers van Sport Vlaanderen die tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst voor occasioneel personeel, de occasionele lesgevers van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB), bepaalde categorieën van werknemers die op 1/1/2018 van een bestaande, voordeliger aanvullende pensioenregeling genieten en niet vrijwillig kiezen voor de aansluiting bij Plan VOnr1.

Plan VOnr2 voor de werknemers van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening-De Watergroep heeft dezelfde kenmerken als hierboven vermeld in de punten 1 tot 5. Het plan is in werking getreden op 1/1/2021, maar de opbouw van de pensioenrechten heeft uitwerking met ingang van 1/1/2019 voor hen die op dat moment al in dienst zijn. Worden niet aangesloten bij dit plan: de werknemers die tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst voor studenten, de werknemers die niet onder de Belgische Sociale Zekerheid ressorteren, de werknemers die van een bestaande, voordeliger aanvullende pensioenregeling genieten en niet vrijwillig kiezen voor de aansluiting bij Plan VOnr2.

Plan VOnr3 voor de werknemers van het Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek heeft ook dezelfde kenmerken en is in werking getreden op 1/1/2020. Worden niet aangesloten bij dit plan: de werknemers die tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst voor studenten, de werknemers die niet onder de Belgische Sociale Zekerheid ressorteren en de werknemers die van een bestaande, voordeliger aanvullende pensioenregeling genieten en niet vrijwillig kiezen voor de aansluiting bij Plan VOnr3.

Plan VOnr4 voor de werknemers van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics heeft ook dezelfde kenmerken en is in werking getreden op 1/1/2023. Maar de opbouw van de pensioenrechten heeft uitwerking met ingang van 1/1/2022 voor hen die op dat moment al in dienst zijn. Worden niet aangesloten bij dit plan: de werknemers die tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst voor studenten, de werknemers die niet onder de Belgische Sociale Zekerheid ressorteren, de werknemers die op 1/1/2023 van een bestaande, voordeliger aanvullende pensioenregeling genieten en niet vrijwillig kiezen voor de aansluiting bij het Plan VOnr4.

Plan VGC voor de werknemers van de administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de aangestelde personeelsleden van de cellen toegevoegd aan de ministeriële kabinetten van de collegeleden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft ook dezelfde kenmerken met uitzondering van de vaste bijdrage van 4% waarmee het plan wordt gefinancierd. Het plan is in werking getreden op 1/1/2021. Worden niet aangesloten bij dit plan: de werknemers die tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst voor studenten, de werknemers die niet onder de Belgische Sociale Zekerheid ressorteren, de werknemers die van een bestaande, voordeliger aanvullende pensioenregeling genieten en niet vrijwillig kiezen voor de aansluiting bij het plan VGC, de werknemers die tewerkgesteld zijn als occasionele medewerker bij onder meer sport-, jeugd- en speelpleinactiviteiten en de personeelsleden die deel uitmaken van het gesubsidieerd onderwijzend personeel.

Plan VMRI voor de werknemers en de effectieve leden van de geschillenkamer van het Vlaams Mensenrechteninstituut heeft gelijkaardige kenmerken en is in werking getreden op 1/9/2023.

Worden niet aangesloten bij dit plan: de werknemers die tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst voor studenten, de werknemers die niet onder de Belgische Sociale Zekerheid ressorteren.

De trimestriële activiteitenverslagen van de externe administratief beheerder Pension Architects worden geagendeerd op de raad van bestuur.

1.2. Bijdragende ondernemingen

De volgende Vlaamse openbare werkgevers zijn voor het beheer van Plan VOnr1 verplicht aangesloten bij het Vlaams Pensioenfonds. Zij zijn de **verplicht bijdragende ondernemingen** die deelnemen aan hetzelfde multi-inrichterspensionstelsel (MIP):

- Vlaamse Gemeenschap als openbare werkgever van de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid die onder de ministeries vallen (departementen of intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid) en de aangestelde personeelsleden van de Vlaamse ministeriële kabinetten
- Sport Vlaanderen
- Vlaamse Regulator voor de Media
- Agentschap Plantentuin Meise
- Toerisme Vlaanderen
- Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen
- Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- Vlaamse Landmaatschappij
- De Vlaamse Waterweg
- Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
- Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
- Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
- Vlaamse Milieumaatschappij
- Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
- GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Vlaamse Onderwijsraad
- Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel
- Agentschap Opgroeien regie
- Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
- Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
- Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid

Zijn als **vrijwillig bijdragende onderneming** aangesloten bij het Vlaams Pensioenfonds:

- Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek vanaf 1/1/2020
- Vlaamse Gemeenschapscommissie vanaf 1/1/2021
- Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening-De Watergroep vanaf 1/1/2021
- Eigen Vermogen Flanders Hydraulics vanaf 1/1/2023
- Vlaams Mensenrechteninstituut vanaf 1/9/2023

Deze vrijwillig bijdragende ondernemingen behoren echter niet tot het hierboven vermelde MIP van de verplicht bijdragende ondernemingen.

De vaste vertegenwoordigers van alle bijdragende ondernemingen zetelen in de algemene vergadering van het Vlaams Pensioenfonds. De Vlaamse Gemeenschap wordt er vertegenwoordigd door Peter Rabaey, leidend ambtenaar van het Agentschap Overheidspersoneel, en is het gewoon lid van de algemene vergadering. De andere leden zijn de buitengewone leden.

Het Vlaams Pensioenfonds bestaat uit een afzonderlijk vermogen.

1.3. Aangeslotenen

Aantal aangeslotenen op 31/12/2023:

	aantal actieve aangeslotenen	aantal passieve aangeslotenen	totaal aantal aangeslotenen
Plan VOnr1	9.059	8.041	17.100
Plan VOnr2	433	405	838
Plan VOnr3	98	41	139
Plan VOnr4	9	3	12
Plan VGC	584	220	804
Plan VMRI	21	0	21
totaal	10.204	8.710	18.914

De aangeslotenen zijn de werknemers die voldoen aan de aansluitingsvoorwaarden van het plan. Er bestaan twee categorieën van aangeslotenen, de actieve en de passieve. De actieve aangeslotenen zijn de werknemers in dienst van de hierboven vermelde bijdragende ondernemingen. De passieve aangeslotenen, ook slapers genoemd, zijn de gewezen actieve aangeslotenen van wie bij uittreding of bij uittreding light de opgebouwde pensioenreserves in het plan zijn gebleven. Uittreding is de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, anders dan door overlijden of pensionering. Er is sprake van uittreding light wanneer de arbeidsovereenkomst van de actieve aangeslotene eindigt bij zijn vaste (statutaire) benoeming.

Het aantal actieve aangeslotenen bij het grootste pensioenplan, Plan VOnr1, is gestegen van 8.279 op 31/12/2022 naar 9.059 op het einde van het boekjaar 2023. Een sterkere stijging met 9,42% tegenover vorig boekjaar waarin de stijging 2,63% bedroeg. Het aantal nieuw aangesloten werknemers in 2023 is gelijk aan 2.067 tegenover 1.854 in 2022, een stijging met 11,49%. In 2023 zijn 628 aangesloten werknemers statutair benoemd, wat beduidend minder is dan de 965 statutair benoemden in 2022. Het aantal statutairen bij de uittreding light in de categorie passieve aangeslotenen is in 2023 gedaald met 34,92% tegenover een stijging van 39,59% in vorig boekjaar.

Aantal gepensioneerden tijdens het jaar 2023:

Plan VOnr1	113
Plan VOnr2	1
Plan VOnr3	0
Plan VOnr4	0
Plan VGC	17
Plan VMRI	0

Aantal overledenen tijdens het jaar 2023:

Plan VOnr1	9
Plan VOnr2	0
Plan VOnr3	0
Plan VOnr4	0
Plan VGC	1
Plan VMRI	0

2. Financiële situatie

2.1. Verklaring over het volgen van het financieringsplan bedoeld in artikel 86 van de WIBP ⁽²⁾

De raad van bestuur verklaart dat het Vlaams Pensioenfonds het hieronder vermeld Financieringsplan Algemeen Luik in 2023 heeft gevolgd.

2.2. Reserves en stortingen

In het Vlaams Pensioenfonds dat uit een afzonderlijk vermogen bestaat, zijn vier reserves aangelegd, waarvan twee aparte reserves voor elk plan en twee collectieve reserves voor het gehele pensioenfonds. Dit wordt geregeld in het Financieringsplan Algemeen Luik, goedgekeurd door de raad van bestuur op 18/2/2019 en bekrachtigd door de algemene vergadering op 6/5/2019. Het Financieringsplan Algemeen Luik is met betrekking tot het boekjaar 2023 niet gewijzigd.

De hierna vermelde Pensioenreserve en de Planreserve WAP rendement maken boekhoudkundig deel uit van het eigen vermogen. Het overschot van de Kostenreserve wordt in de jaarrekening uitgedrukt om te worden aangewend door toekomstige kosten.

Die reserves worden gefinancierd door de storting van dotaties uit de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor de verplicht bijdragende ondernemingen en uit de eigen financiële middelen van de vrijwillig bijdragende ondernemingen. De storting voor de verplicht bijdragende ondernemingen gebeurt centraal door de Vlaamse Gemeenschap.

2.2.1. Reserves voor elk plan

Pensioenreserve

In de Pensioenreserve worden de periodieke pensioendotaties gestort. Op 31 december van elk jaar of vroeger, op het moment van pensionering, overlijden of uittreding, wordt vanuit die reserve op de Individuele Rekening T van elke actieve aangeslotene een toelage voor pensioen toegekend.

De pensioenreserve op 31/12/2023 bedraagt:

Plan VOnr1	235.743 €
Plan VOnr2	- 16.003 €
Plan VOnr3	- 20.096 €
Plan VOnr4	8.286 €

⁽²⁾ WIBP = wet van 27/10/2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Plan VGC	21.442 €
Plan VMRI	- 33 €

De pensioenreserve van Plan VOnr2, Plan VOnr3 en Plan VMRI bevatten dus tekorten die door de betrokken bijdragende ondernemingen worden aangezuiverd.

Planreserve WAP rendement

De Planreserve WAP rendement heeft tot doel om de Reserve Individuele Rekeningen aan te vullen wanneer er zich tekorten voordoen ten opzichte van de minimum rendementsgarantie vermeld in artikel 24 van de wet op de aanvullende pensioenen. Indien er tekorten zijn, wordt nagegaan of die reserve toereikend is om die te financieren. Indien dat niet het geval is, wordt dit tekort aangezuiverd via de storting van een bijkomende dotatie.

De Planreserve WAP rendement op 31/12/2023 bedraagt:

Plan VOnr1	4.820.957 €
Plan VOnr2	183.752 €
Plan VOnr3	22.156 €
Plan VOnr4	7.485 €
Plan VGC	429.420 €
Plan VMRI	23.970 €

tegenover vorig boekjaar:

Plan VOnr1	3.588.382 €
Plan VOnr2	29.526 €
Plan VOnr3	2.239 €
Plan VOnr4	n.v.t.
Plan VGC	379.054 €
Plan VMRI	n.v.t.

De stijging van de Planreserve WAP rendement van Plan VOnr1, Plan VOnr2 en Plan VOnr3 is vooral te wijten aan de bijkomende WAP rendement dotaties die de werkgevers in het boekjaar 2023 hebben gestort omdat die reserve van hun plan door de tegenvallende prestaties op de financiële markten in 2022 ontoereikend was om alle tekorten op de Individuele Rekeningen T van de aangeslotenen t.a.v. de minimale rendementsgarantie te financieren.

Verder is de stijging bij voornoemde plannen en Plan VGC te danken aan het positief rendement gerealiseerd op de Planreserve WAP rendement en aan de 5% van het positief rendement, gerealiseerd op de Reserve Individuele Rekeningen, die gestort werd in de Planreserve WAP rendement.

2.2.2. Collectieve reserves

Reserve Individuele Rekeningen of technische voorzieningen

De Reserve Individuele Rekeningen die voor alle plannen wordt aangelegd, bestaat uit de som van alle Individuele Rekeningen T en TR. Die reserve maakt boekhoudkundig deel uit van de technische voorzieningen. Er wordt voor elke aangeslotene mogelijks twee individuele rekeningen aangemaakt:

- de Individuele Rekening T: dit is de rekening waarop de toelagen voor pensioen uit de Pensioenreserve worden toegekend, verhoogd met het rendement;

- de Individuele Rekening TR: dit is de rekening waarop eventuele reserves opgebouwd bij een vorige werkgever worden ingebracht, verhoogd met het rendement.

De uitbetalingen naar aanleiding van pensionering, overlijden of uittreding van de aangeslotene gebeurt vanuit die Reserve.

Aangezien de pensioenregelingen van het type vaste bijdragen zijn (zonder gewaarborgd rendement), zijn de korte termijn technische voorzieningen en de lange termijn technische voorzieningen gelijk aan de verworven reserves op de Individuele Rekeningen.

Op 31/12/2023 bedragen de verworven reserves of technische voorzieningen:

- voor Plan VOnr1:
  - op de individuele rekeningen T: 55.269.297 €;
  - op de individuele rekeningen TR: 485.295 €;
  - in totaal: 55.754.592 € (tegenover vorig boekjaar: 40.457.418 €)
- voor Plan VOnr2:
  - op de individuele rekeningen T: 1.966.764 €;
  - op de individuele rekeningen TR: 43.254 €;
  - in totaal: 2.010.018 € (tegenover vorig boekjaar: 1.295.472 €)
- voor Plan VOnr3:
  - op de individuele rekeningen T: 393.705 €;
  - op de individuele rekeningen TR: 2.346 €;
  - in totaal: 396.051 € (tegenover vorig boekjaar: 231.415 €)
- voor Plan VOnr4:
  - op de individuele rekeningen T: 41.420 €;
  - op de individuele rekeningen TR: 0 €;
  - in totaal: 41.420 € (tegenover vorig boekjaar: n.v.t.)
- voor Plan VGC:
  - op de individuele rekeningen T: 3.043.207 €;
  - op de individuele rekeningen TR: 4.558 €;
  - in totaal: 3.047.765 € (tegenover vorig boekjaar: 1.809.749 €)
- voor Plan VMRI:
  - op de individuele rekeningen T: 15.983 €;
  - op de individuele rekeningen TR: 0 €;
  - in totaal: 15.983 € (tegenover vorig boekjaar: n.v.t.)

De verworven reserves of technische voorzieningen bedragen gezamenlijk 61.265.829 € tegenover 43.794.054 € in vorig boekjaar. De stijging is te wijten aan de toename van de toegekende toelagen voor pensioen en het positief rendement gerealiseerd op de financiële markten.

Kostenreserve

De Kostenreserve, aangelegd voor alle plannen, is bedoeld om de werkings- en beheerskosten van het Vlaams Pensioenfonds te kunnen betalen.

De kosten worden onderverdeeld in drie categorieën:

- Kosten in verband met beleggingen bij de vermogensbeheerder KBC Asset Management: deze worden direct verrekend in de waarde van de beleggingsportefeuille en betaald uit de portefeuille.
- Kosten die direct toewijsbaar zijn aan een specifieke bijdragende onderneming, worden bij de kosten van die onderneming gerekend.
- Gezamenlijke kosten: gezamenlijke kosten die gelinkt kunnen worden met de technische voorzieningen, worden verdeeld volgens de verhouding van de technische voorzieningen van elke bijdragende onderneming, en de andere kosten worden gedeeld volgens het aantal aangeslotenen op 1 januari van elk jaar.

De bijdragende ondernemingen storten jaarlijks een aparte kostendotatie in de Kostenreserve. De kostendotatie van jaar X wordt bepaald op basis van de reële uitgaven in jaar X-1 waarbij eventueel rekening wordt gehouden met overschotten van voorgaande jaren.

Op het einde van het jaar wordt een afrekening gemaakt op basis van de werkelijk betaalde kosten. Ingeval van een tekort gedurende het jaar wordt een extra kostendotatie gevraagd.

De kosten voor de verplicht bijdragende ondernemingen worden centraal gefinancierd door de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De Kostenreserve op 31/12/2023 bedraagt 1.106.666 €, waarvan 889.688 € is belegd.

1. Kosten en commissies in verband met beleggingen

De hierna vermelde kosten en commissies worden verrekend in de waarde van de beleggingsportefeuille.

a) Kosten:

De kosten omvatten:

- research en selection vergoedingen voor beleggingen in fondsen van derde partijen (uitgezonderd de KBC-fondsen van de vermogensbeheerder);
- productkosten, zoals transactiekosten in de beleggingsfondsen, beheers- en administratievergoedingen voor de vermogensbeheerder, jaarlijkse FSMA-taks en andere taksen;
- beheerkosten voor de beleggingsrekening.

b) Commissies ten voordele van het Vlaams Pensioenfonds:

De volgende commissies worden ieder kwartaal berekend, waarvan de commissies voor beleggingen in KBC-fondsen op basis van de gemiddelde trimestriële waarde van de portefeuille, en door de vermogensbeheerder uitgekeerd in de portefeuille.

1. Beleggingen in KBC-fondsen

- 1.1. Commissie – Managementvergoeding: Het Vlaams Pensioenfonds wordt vergoed voor zijn beleggingen in deze fondsen indien de totale beheersvergoeding die door elke KBC-fonds aan de vermogensbeheerder KBC Asset Management of aan een van zijn verbonden ondernemingen wordt betaald (exclusief allocatievergoeding, provisies en kosten voor toewijzing van de activa of protectievergoeding) hoger ligt dan de met het pensioenfonds afgesproken beheersvergoeding van 0,075% op jaarbasis, berekend op de

gemiddelde jaarlijkse marktwaarde van de portefeuille.

- 1.2. Commissie – Administratievergoeding: Het Vlaams Pensioenfonds wordt vergoed voor zijn beleggingen in KBC-fondsen indien de vergoeding voor de administratie die door elk KBC-fonds aan de vermogensbeheerder of aan een van zijn verbonden ondernemingen wordt betaald, hoger ligt dan de met het pensioenfonds afgesproken vergoeding van 0,05%.

2. Beleggingen in fondsen van derde partijen

Commissie: De vermogensbeheerder verbindt er zich toe alle vergoedingen (getrouwheidspremies, provisies, commissies of andere voordelen) die hij ontvangen heeft van beheerders van derde partijenfondsen in de portefeuille, integraal door te storten aan het Vlaams Pensioenfonds.

2. Andere kosten

De aan de bijdragende ondernemingen direct toewijsbare kosten en de gezamenlijke kosten die boekhoudkundig worden aangerekend op het boekjaar 2023, met inbegrip van de eventueel aangelegde provisies, bedragen volgens de jaarrekening 654.252 € tegenover 575.835 € in vorig boekjaar.

Deze kosten betreffen volgende diensten of vergoedingen:

- loonlast van 1,7 VTE ondersteunend personeel van het Agentschap Overheidspersoneel
- bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering
- administratief beheer
- actuariële diensten
- risicobeheerfunctie
- boekhouding
- compliance functie
- erkende commissaris
- interne auditfunctie
- functionaris voor gegevensbescherming
- advisering inzake beleggingsbeleid
- presentiegelden en jaarvergoedingen voor de raad van bestuur
- jaarlijkse bijdrage in de werkingskosten van de FSMA

2.2.3. Gestorte dotaties voor 2023

	pensioendotatie	WAP rendement dotatie	kostendotatie
Plan VOnr1	10.914.949 €	542.887 €	535.000 €
Plan VOnr2	575.777 €	133.846 €	28.522 €
Plan VOnr3	125.442 €	16.925 €	4.740 €
Plan VOnr4	46.651 €	6.998 €	5.946 €
Plan VGC	1.174.874 €	0 €	26.171 €
Plan VMRI	15.950 €	23.970 €	5.696 €

2.2.4. Toegekende toelagen op de individuele rekeningen T op 31/12/2023

Plan VOnr1	11.888.260 €
Plan VOnr2	569.492 €
Plan VOnr3	142.740 €
Plan VOnr4	41.143 € (*)
Plan VGC	1.124.551 €
Plan VMRI	15.983 €

tegenover vorig boekjaar:

Plan VOnr1	9.972.228 €
Plan VOnr2	480.009 €
Plan VOnr3	99.848 €
Plan VOnr4	n.v.t.
Plan VGC	1.023.435 €
Plan VMRI	n.v.t.

(*) De in het boekjaar 2023 toegekende toelagen op de individuele rekeningen T voor Plan VOnr4 hebben betrekking op 2022 (20.624 €) en 2023 (20.519 €).

2.2.5. Uitkeringen en overdrachten in 2023

Uitkeringen van pensioen- of overlijdenskapitalen:

	pensioen		overlijden	
	achterstallen	tijdige uitkeringen	achterstallen	tijdige uitkeringen
Plan VOnr1	8.942 €	515.936 €	10.938 €	13.841 €
Plan VOnr2	0 €	3.004 €	0 €	0 €
Plan VOnr3	0 €	0 €	0 €	0 €
Plan VOnr4	0 €	0 €	0 €	0 €
Plan VGC	0 €	62.207 €	2.881 €	0 €
Plan VMRI	0 €	0 €	0 €	0 €

Overgedragen pensioenreserves van Plan VOnr1 naar een andere pensioeninstelling: 3.013 €. Voor de overige plannen waren er geen overdrachten.

3. Vermogensbeheer

3.1. Verklaring over de invoering van de strategische asset allocatie van de beleggingen

Het Vlaams Pensioenfonds heeft zijn beleggingsportefeuille in 2023 uitgebreid door volgende bijkomende vermogensbestanddelen te storten op zijn beleggersrekening:

- 8.482.223 € in juni,
- 553.649 € in september,
- 3.865.000 € in november,
- 39.920 € in december,

in totaal: 12.940.792 €.

De vermogensbeheerder, KBC Asset Management, heeft in 2023 geen vermogensbestanddelen moeten vrijmaken en ter beschikking stellen van het Vlaams Pensioenfonds bij de bewaarder, KBC Bank.

KBC Asset Management is gemachtigd om de vermogensbestanddelen die haar door het Vlaams Pensioenfonds ter beschikking worden gesteld naar best vermogen te beheren overeenkomstig de bepalingen van de uitbesteding “discretionair vermogensbeheer” en de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen, goedgekeurd door de raad van bestuur van het pensioenfonds op 21/6/2019 en bekrachtigd door de algemene vergadering op 28/6/2019, gewijzigd, de eerste maal, door de raad van bestuur op 15/12/2020 en bekrachtigd door de buitengewone algemene vergadering op 27/4/2021 en, de laatste keer, door de raad van bestuur op 25/4/2023 en bekrachtigd door de algemene vergadering op 6/6/2023.

Om de beleggingen van het pensioenfonds te laten stroken met de hypothesen inzake de rendementen zoals vermeld in het Financieringsplan Algemeen Luik, legde de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen volgende strategische asset allocatie tot aan zijn laatste aanpassing in juni 2023 vast:

activaklasse ⁽³⁾	minimaal gewicht	strategisch gewicht	maximaal gewicht
aandelen	20%	40%	50%
overheidsobligaties €	15%	25%	65%
IG bedrijfsobligaties €	15%	25%	35%
obligaties HY & overheidsobligaties GL	0%	5%	10%
beursgenoteerd vastgoed	0%	5%	10%

En sedert juni 2023 heeft de aangepaste Verklaring inzake de beleggingsbeginselen volgende strategische asset allocatie bepaald:

activaklasse	minimaal gewicht	strategisch gewicht	maximaal gewicht
aandelen	20%	55%	70%
obligaties	10%	40%	80%
euro overheidsobligaties Kern ⁽⁴⁾	5%	17,5%	35%
euro overheidsobligaties Periferie ⁽⁵⁾	0%	5%	10%
IG-overheidsobligaties in vreemde munt	0%	0%	10%
IG-overheidsobligaties groeilanden	0%	0%	5%
euro IG-bedrijfsobligaties	5%	17,5%	35%
High Yield	0%	0%	10%
infrastructuur en beursgenoteerd vastgoed	0%	5%	15%
cash	0%	0%	25%

⁽³⁾ IG = bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit; HY = hoogrentende obligaties; GL = groeilanden

⁽⁴⁾ Onder Kern worden landen van de eurozone verstaan met de hoogste kredietwaardigheid of -status.

⁽⁵⁾ Onder Periferie worden landen verstaan rond de Kern (zie voetnoot 4), zoals Portugal, Spanje, Italië, Griekenland, Cyprus en Malta.

3.2. Rendementen ⁽⁶⁾

De globale beleggingsportefeuille van het Vlaams Pensioenfonds heeft in de loop van 2023 volgende rendementen genoteerd:

januari	3,64%
februari	- 0,93%
maart	0,43%
april	0,00%
mei	0,92%
juni	0,63%
juli	1,47%
augustus	- 0,69%
september	- 2,12%
oktober	- 1,56%
november	4,75%
december	3,38%
totaal	10,11%

De maandelijkse rapporteringen discretionair vermogensbeheer van KBC Asset Management worden geagendeerd op de raad van bestuur. Bij het begin van 2023 trokken de financiële markten zich op aan de heropening van de Chinese economie en de dalende inflatiecijfers. Vooral aandelen uit de eurozone en opkomend Azië deden het goed. Ook de obligatiemarkten startten het jaar sterk na een historisch zwak 2022. De centrale banken bleven hun beleidsrente in strijd tegen de inflatie verhogen. Rentes klommen weer hoger en obligatiemarkten verloren in februari opnieuw terrein. Na een ijzersterke start in januari namen aandelen een adempauze. De bedrijfsresultaten van het vierde kwartaal 2022 kondigden immers een lagere winstgroei aan. Zorgen over de stabiliteit van de bankensector en het financieel systeem, die in maart de kop opstaken, veroorzaakten grote koersschommelingen op de aandelen- en obligatiemarkten. Maar overheidsobligaties als veilige havens stuurden de rente lager. De belangrijkste aandelenmarkten slaagden er nog in verliezen uit te wissen en sloten met winst.

De economische cijfers in april bevestigden een geleidelijke groeivertraging. De kerninflatie bleef hardnekkig hoog, wat leidde tot onzekerheid over het rentebeleid van de centrale banken. Er heerste relatieve rust op de financiële markten, terwijl alleen de allergrootste technologiebedrijven het resultaatseizoen meer kleur gaven. In mei was er weinig veranderd. De aandelenmarkten bevonden zich in rustiger vaarwater en hadden in juni alleen oog voor betere macrocijfers. De hardnekkige kerninflatie maakte meer renteverhogingen waarschijnlijk waardoor obligaties wat terrein verloren.

De Amerikaanse economie zorgde in juli voor de verrassing met sterke groeicijfers en vertrouwensindicatoren, terwijl de Europese en Chinese economieën ontgoochelden. De Amerikaanse en Europese centrale banken verhoogden nog eens de beleidsrente. Juli was een sterke maand voor de aandelen. Op de rente- en obligatiemarkten deden zich serieuze

---

⁽⁶⁾ De inhoud van deze rubriek is gebaseerd op de informatie uit de maandelijkse rapporteringen discretionair vermogensbeheer van KBC Asset Management.

schommelingen voor. De inflatie bleef ook in augustus hardnekkig hoog. De Chinese vastgoedmarkt en economie baarden zorgen. De obligatierentes klommen weer wat hoger en de aandelenmarkten wisten hun verlies met een laag herstel te beperken. Het zag er in september naar uit dat de beleidsrentes van centrale banken hoger zouden blijven voor een langere periode. De obligatierentes stegen tot het hoogste niveau in minstens tien jaar. De aandelen- en obligatiemarkten beleefden de slechtste maand van 2023.

De economie in de Verenigde Staten stoomde in oktober door, terwijl Europa naar adem hapte. De inflatie daalde te langzaam voor de centrale banken. Niet de geopolitiek, maar de obligatierentes bepaalden het marktsentiment. Een hoog rentescenario voor een langere periode leek een uitgemaakte zaak. De aandelen- en obligatiemarkten gingen samen lager. In november daalde de algemene inflatie sneller dan verwacht, doch de kerninflatie bleek moeilijker te temmen. Langetermijnrentes kwamen stevig naar beneden. De aandelen- en obligatiekoersen stegen fors. Na een hobbelige start in 2023 eindigden de financiële markten bij het afsluiten van het jaar sterk. De inflatie bleef stevig dalen. De Amerikaanse centrale bank gaf het begin van een renteverlagingscyclus aan voor 2024. De obligatie- en aandelenmarkten zetten de eindejaarrally voort.

De portefeuille met een marktwaarde van 67.600.400 € heeft in 2023 op jaarbasis een gemiddeld rendement van 10,11% behaald ten opzichte van – 14,94% in 2022.

3.3. Benchmark

De prestaties van de vermogensbeheerder worden vergeleken met een referentiekader, de benchmark. De benchmark, die bestaat uit een samenstelling van onderliggende marktindexen, is zodanig gekozen dat deze een zo goed mogelijke afspiegeling vormt van het beleggingsmandaat. Zo kan het Vlaams Pensioenfonds het behaalde rendement van zijn portefeuille vergelijken met de prestaties op de financiële markten.

De benchmark was tot juni 2023 als volgt samengesteld:

Component	Gewicht (in %)
MSCI World All Countries – Net Dividend Reinvested	40%
JP Morgan EMU Government Bond Investment Grade – Total Return	25%
iBoxx Euro Corporate All Maturities – Total Return	25%
iBoxx EUR High Yield Corporates BB Cum Crossover – Total Return	2%
JP Morgan GBI Emerging Markets – Total Return	3%
EPRA Europe – Total Return	5%

Om voldoende transparantie aan de dag te leggen over de referentie-index die effectief wordt gevolgd in het kader van het ethisch en duurzaam beheer van de beleggingen, aangezien die niet dezelfde is als de MSCI Europe ESG referentie-index gedefinieerd in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds van 28/1/2019, verstrekke de raad van bestuur in het verslag van zijn vergadering van 3/2/2020 hierover volgende uitleg:

In de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen (blz. 17, punt b) wordt echter het volgende bepaald: “De referentie-index voor het aandelensegment van de portefeuille zal in overleg met de vermogensbeheerder worden vastgesteld. Op basis van de resultaten van de ALM-studie⁷ moet het in elk geval gaan om een wereldindex, die bovendien rekening houdt met ethische en duurzaamheidscriteria”.

De offerte van KBC Asset Management voor de opdracht “diensten inzake asset management voor het Vlaams Pensioenfonds” vermeldde het volgende: “Zowel de actief beheerde als passief beheerde fondsen hebben duurzame selectiecriteria in hun beleggingsproces ingebouwd. De fondsen worden steeds beheerd versus een brede marktindex zoals MSCI World voor wereldaandelen, [...]. We hanteren bij voorkeur deze algemene marktindices als referentie, aangezien deze een brede diversificatie garanderen en bovendien standaard in alle portefeuilles zijn ingebouwd”. De benchmark MSCI World All Countries is ook opgenomen in bijlage 3 van de overeenkomst vermogensbeheer tussen KBC Asset Management en het Vlaams Pensioenfonds.

Volgens Econopolis Wealth Management (Filip Palmans) hanteert de MSCI World All Countries – een veel gebruikte standaard benchmark voor wereldwijde aandelenfondsen – geen eigen ESG-criteria bij de samenstelling van de index, maar hebben de aandelenfondsen die in de benchmark zijn opgenomen zich in hun beleggingsproces wel gebaseerd op ESG-criteria.

Een bestuurslid merkt op dat de fondsen die KBC Asset Management in de beleggingsportefeuille heeft opgenomen, allen voldoen aan de ESG-criteria om in aanmerking te komen voor de referentie-index MSCI Europe ESG. Die ESG-criteria zijn duidelijk vermeld in de offerte van KBC Asset Management die Econopolis Wealth Management gunstig heeft geëvalueerd in het gunningsverslag van boven vermelde opdracht. Er is dus inhoudelijk geen probleem. Aangezien het vermogensbeheer door KBC Asset Management een beleggingsmandaat in wereldwijde aandelenfondsen betreft, vereist een goede bestuurspraktijk dat de resultaten van dit mandaat geëvalueerd worden ten aanzien van een wereldwijde aandelenindex.

De keuze voor de benchmark MSCI World All Countries is daarom zeker verantwoord. Een aanpassing van de samenwerkingsovereenkomst dringt zich nu niet op.

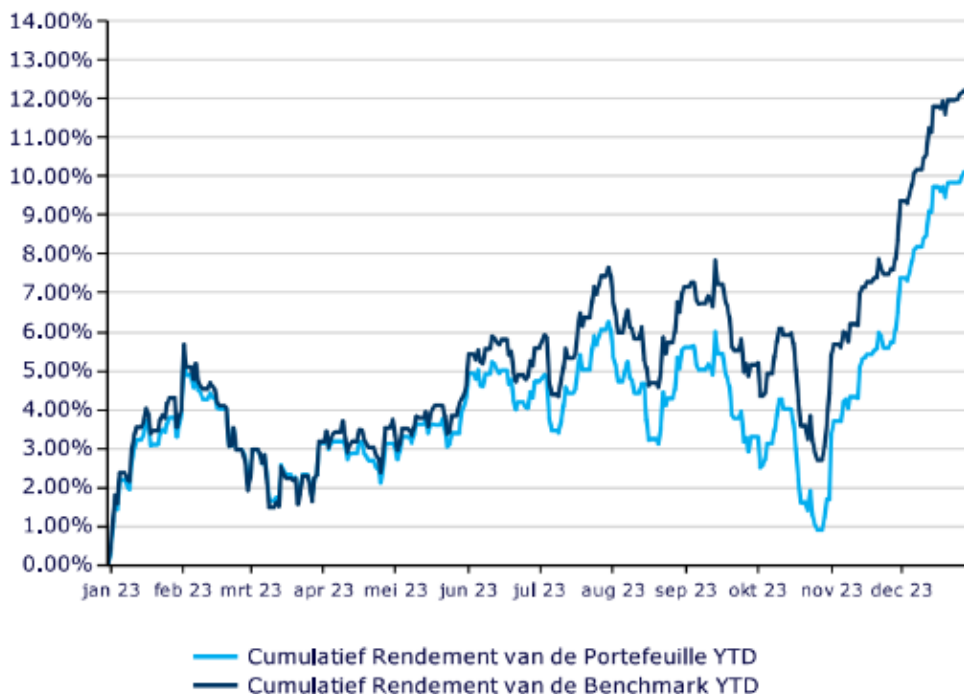
Als gevolg van de wijzigingen aan de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen (zie hierboven randnummer 3.1.) geldt vanaf juni 2023 volgende benchmark:

Component	Gewicht (in %)
MSCI World All Countries – Net Dividend Reinvested	55%
JP Morgan EMU Government Bond Investment Grade excl. Peripherals – Total Return	17,5%
JP Morgan EMU Government Bond Investment Grade Peripherals – Total Return	5%
Iboxx Euro Corporate Bonds All Maturities – Total Return	17,5%
EPRA Europe – Total Return	2,5%
€STR+2%	2,5%

Het verschil tussen het behaalde rendement van de portefeuille en het rendement van de

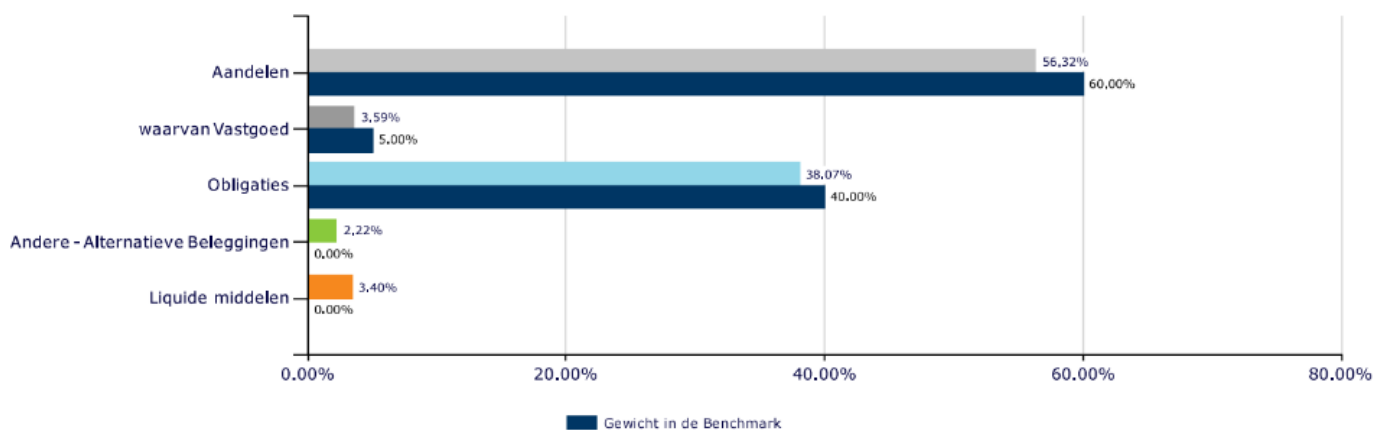
⁽⁷⁾ ALM is de afkorting voor Asset Liability Management. In een ALM-studie wordt op basis van een aantal (economische) scenario's onderzocht wat de financiële gevolgen zijn van verschillende beleggingsvarianten. De studie is een integrale financiële risicoanalyse. Op basis van de inzichten uit die studie kan een pensioenfonds beslissen welk strategisch beleggingsbeleid het best aanleunt bij zijn doelstellingen en korte of lange termijnverplichtingen.

benchmark op jaarbasis is – 2,06%, dus negatief, wat betekent dat de portefeuille in 2023 minder heeft gepresteerd dan de benchmark. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met de Noord-Amerikaanse aandelenmarkt die op het vlak van informatietechnologie sterk gepresteerd heeft, maar in de portefeuille minder vertegenwoordigd was en ook met de energiesector die omwille van duurzaamheidscriteria niet aanwezig is in de portefeuille.

3.4. Allocatie (of spreiding) van de beleggingsportefeuille op 31/12/2023 ⁽⁸⁾

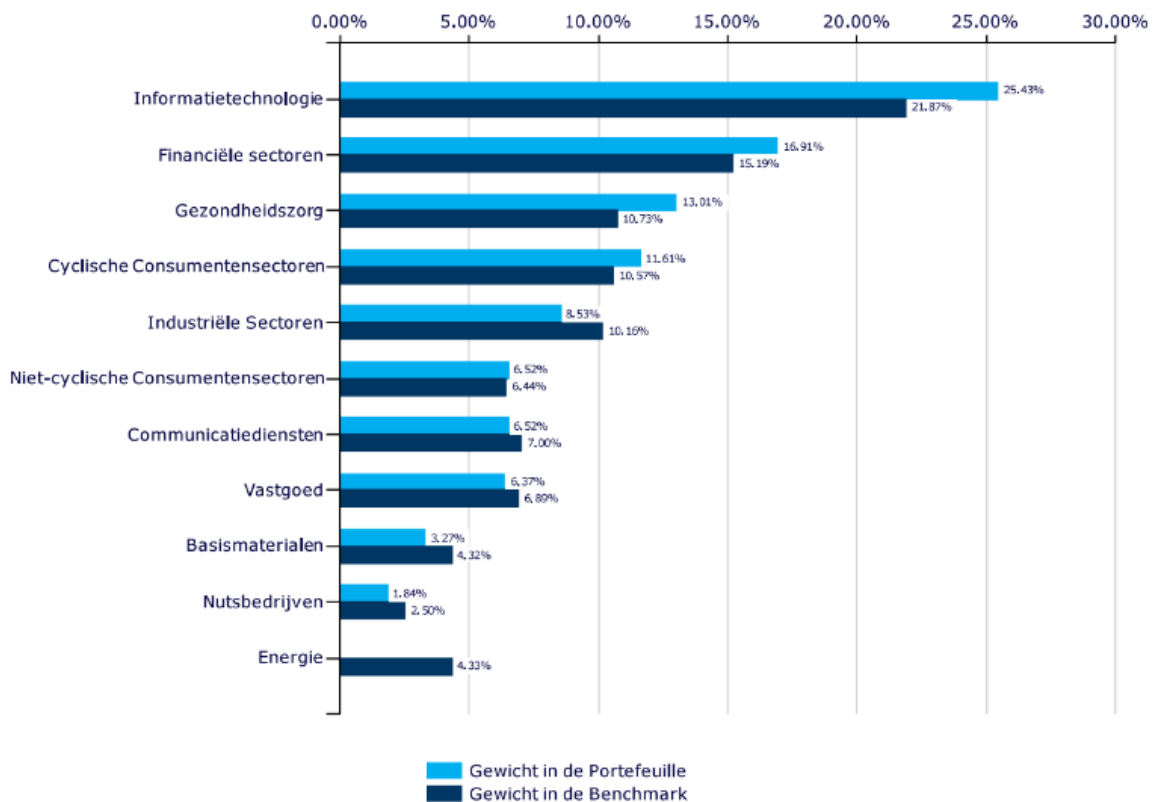
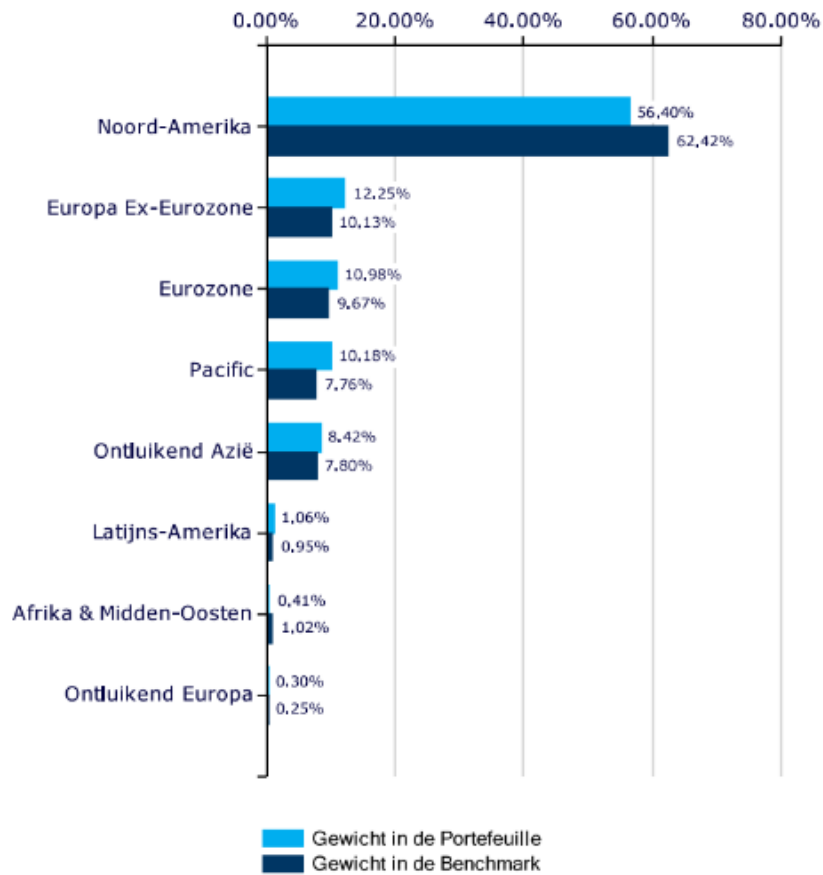
Het gewicht in de portefeuille per activaklasse:

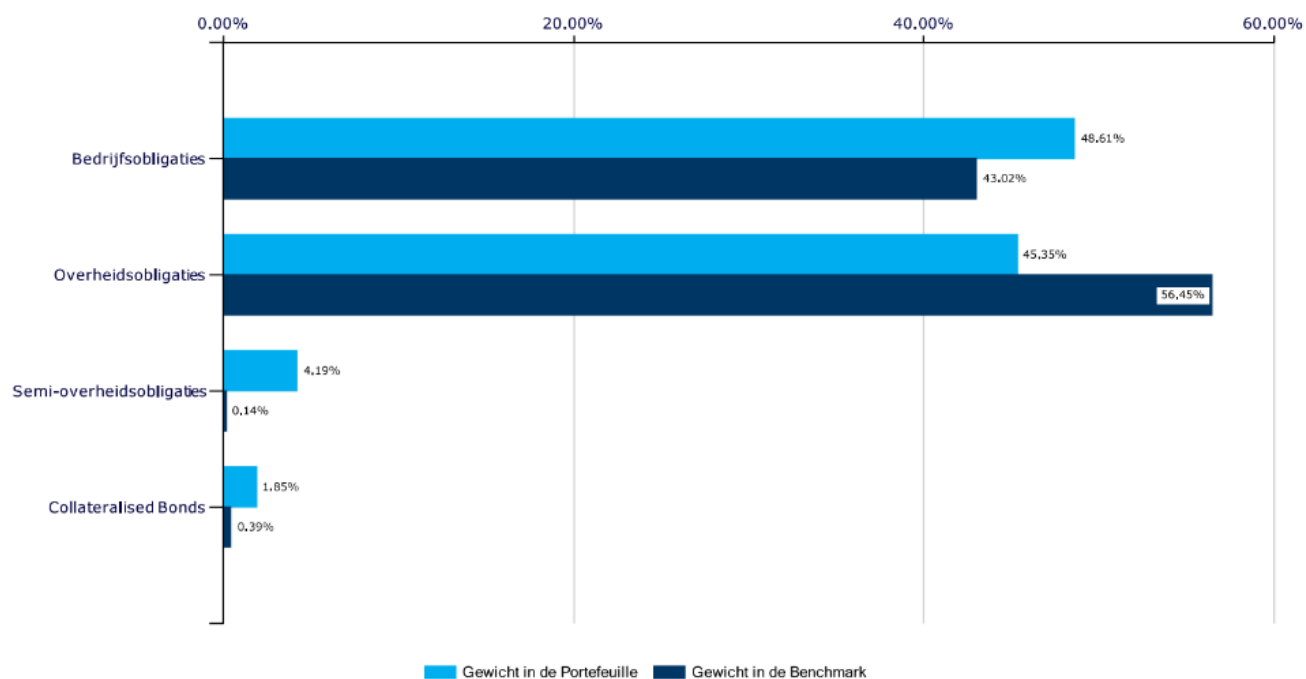
⁽⁸⁾ De inhoud van deze rubriek is gebaseerd op de informatie uit de rapportering discretionair vermogensbeheer van KBC Asset Management van december 2023.

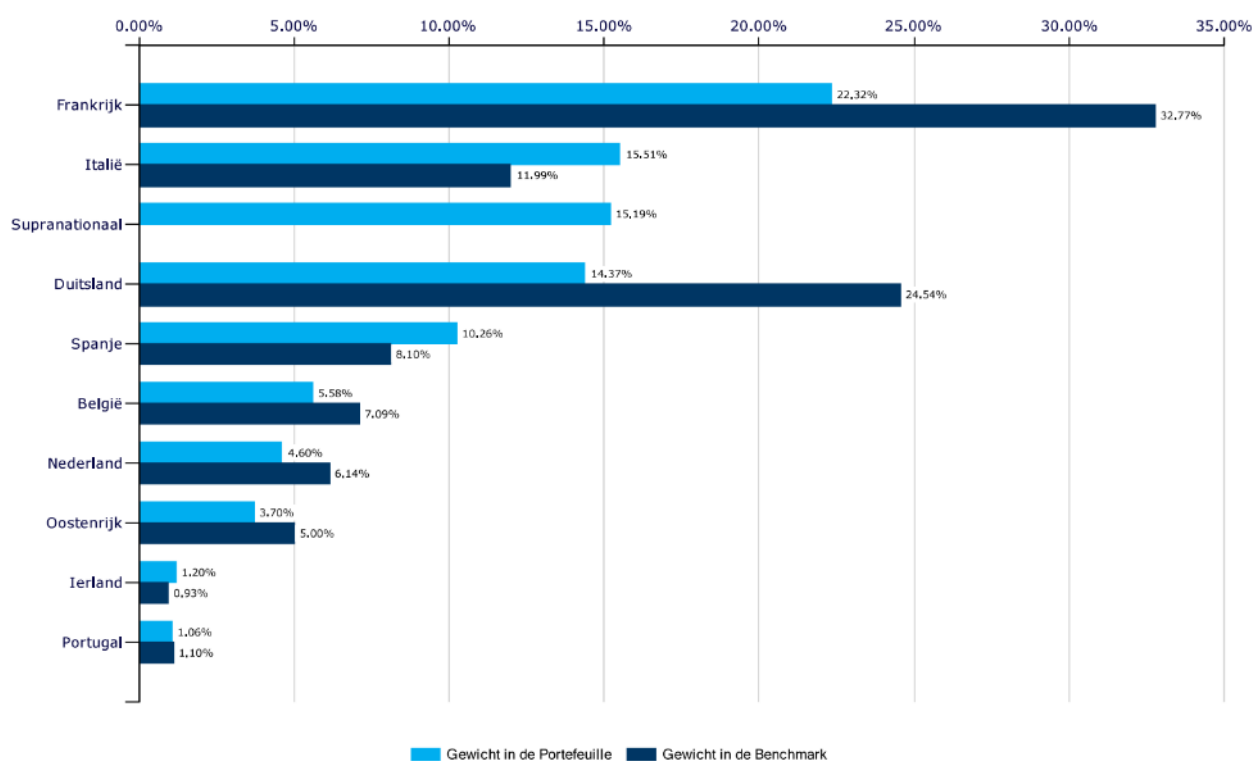
Aandelen:

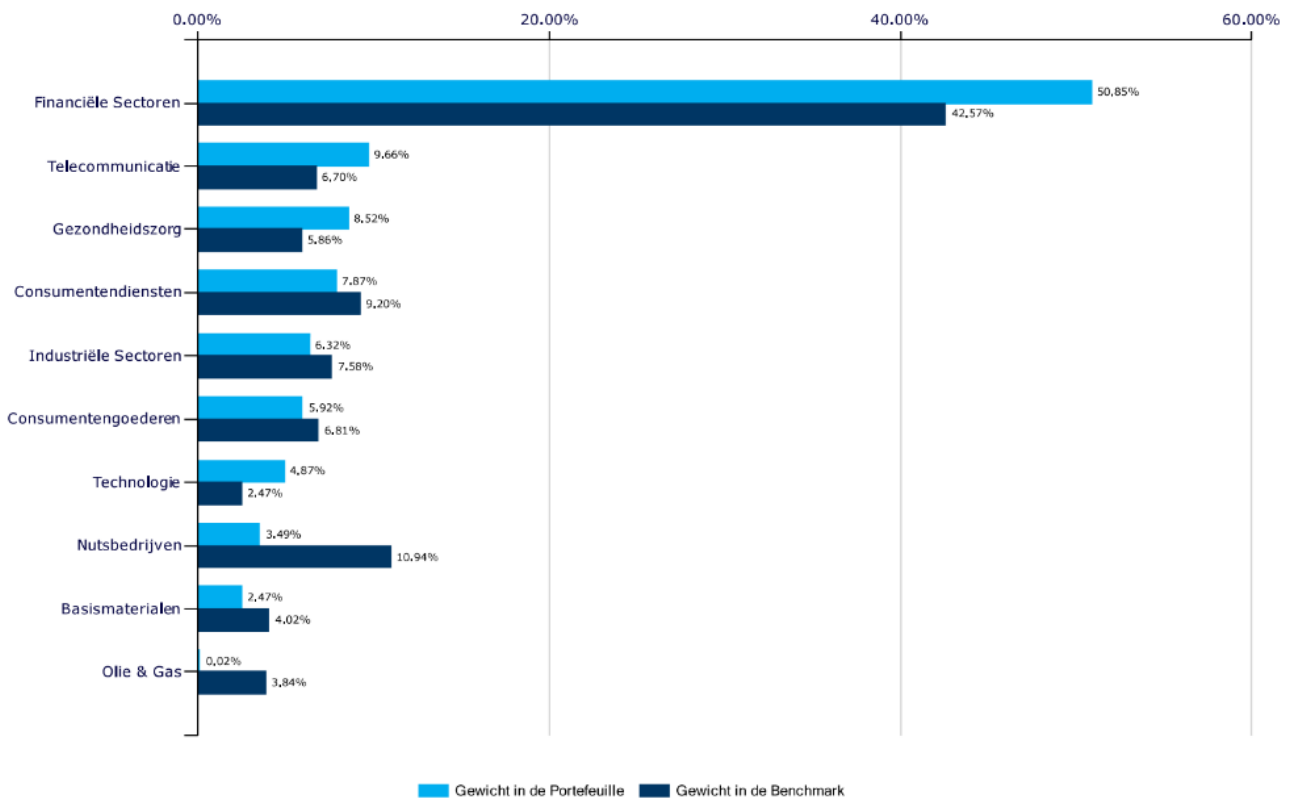
Obligaties:

Overheid en semioverheid:

Bedrijfssector:

3.5. Duurzaam beleggingsbeleid

Het Vlaams Pensioenfonds houdt zeer sterk aan zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid en stelt alles in het werk om daar binnen zijn mogelijkheden naar te handelen. De raad van bestuur engageert zich om een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid te voeren omdat hij ervan overtuigd is dat zo'n beleid bijdraagt tot de transitie naar een duurzamere samenleving waarbij milieu-, sociale en deugdelijk bestuur-factoren of ESG (Environmental, Social en Governance) in balans zijn. Het is zijn uitdrukkelijke wens om zijn beleggingsportefeuille op basis van een doelbewust en onderbouwd ethisch en duurzaam beleggingsproces in te richten. Die keuze zorgt voor een lager reputatie- en integriteitsrisico en moet op termijn kunnen bijdragen tot een financieel stabiel rendement. Het Vlaams Pensioenfonds eist niet alleen dat alle fondsen in de portefeuille specifieke ethische en duurzaamheidscriteria in hun beleggingsproces hebben doorlopen en gerespecteerd, maar ook dat de vermogensbeheerder zich in zijn dagelijkse bedrijfsvoering door die criteria laat leiden en deze ook uitdraagt en promoot bij zijn klanten.

Conform de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds van 28/1/2019 worden de volgende indicatieve ethische en duurzaamheidscriteria voor de beleggingen gevolgd:

- Geen beleggingen in wapens of defensie gerelateerde producten, zoals omschreven in het Vlaams Wapenhandeldecree;
- Geen beleggingen in bedrijven die onvoldoende garanties bieden op het naleven van de regels van de Internationale Arbeidsorganisatie;

- Geen beleggingen in bedrijven die zich niet houden aan de internationale verdragen inzake de bescherming van het leefmilieu;
- Beleggingen in bedrijven of organisaties die een sociale en ecologische meerwaarde realiseren, die inzetten op meer participatie van werknemers of die werk maken van een eerlijke prijs voor de producenten (fair trade).

Sinds de in juni 2023 gewijzigde Verklaring inzake de beleggingsbeginselen eist het Vlaams Pensioenfonds als bijkomende voorwaarde dat elk beleggingsfonds in de portefeuille, zoveel mogelijk, minstens beantwoordt aan artikel 8 van de Europese Verordening betreffende informatieverstoring over duurzaamheid in de financiële dienstensector (beter bekend als de Sustainable Finance Disclosure Regulation, afgekort SFDR). Dit is een beleggingsfonds dat onder andere ecologische of sociale kenmerken of een combinatie van die kenmerken promoot en waarbij ondernemingen, waarin belegd wordt, goede praktijken op het gebied van deugdelijk bestuur volgen.

Daarnaast worden volgende producten en activiteiten door het Vlaams Pensioenfonds als schadelijk, oneerlijk of immoreel geacht, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen producten of activiteiten die op basis van nultolerantie volledig uit de beleggingen worden geweerd en producten en activiteiten die gevoelig liggen. Er wordt van de vermogensbeheerder verwacht dat hij die producten en activiteiten regelmatig in de gaten houdt om de beleggingen kritisch te beoordelen en eventueel aan te passen of een nieuwe richting te geven:

- Nultolerantie t.a.v. bedrijven die betrokken zijn bij de productie van tabak, bij de productie en ontwikkeling van controversiële en offensieve wapens, bij gokspelen of bij seksindustrie;
- Producten en activiteiten die tot uitsluiting kunnen leiden als de maximale drempel van 5% van de totale omzet van het betrokken bedrijf wordt bereikt: die regel wordt toegepast t.a.v. de productie en distributie van fossiele brandstoffen;
- Overige producten en activiteiten die als gevoelig kunnen worden beschouwd, hebben te maken met belastingontwijking, dierenbehandeling en -proeven, gevaarlijke chemicaliën, genetisch gemodificeerde organismen, palmolie.

Zoals uit onderstaande duurzaamheidsmeting blijkt, scoort de aandelenportefeuille goed op het vlak van duurzaamheid ⁽⁹⁾. De 20 grootste aandelenposities, die op 31/12/2023 samen een gewicht hadden van 14,28% in de gehele portefeuille, worden gemeten door die posities te toetsen aan de strenge ESG-maatstaven die de beleggingsadviseur van het Vlaams Pensioenfonds, Econopolis Wealth Management, voor zijn eigen aandelenfonds Econopolis Patrimonial Sustainable Fund hanteert. De ESG-risicoscores van 1 tot 100 die aan de bedrijfsemissanten worden gegeven, waarbij 100 de slechtste score is, zijn gebaseerd op de gegevens van Sustainalytics, een toonaangevende en onafhankelijke internationale onderneming op het gebied van ESG-onderzoek en -ratings, en op de lijst van uitgesloten bedrijven gehanteerd door het Noors Staatspensioenfonds (Norwegian Government Pension Fund Global), één van de

---

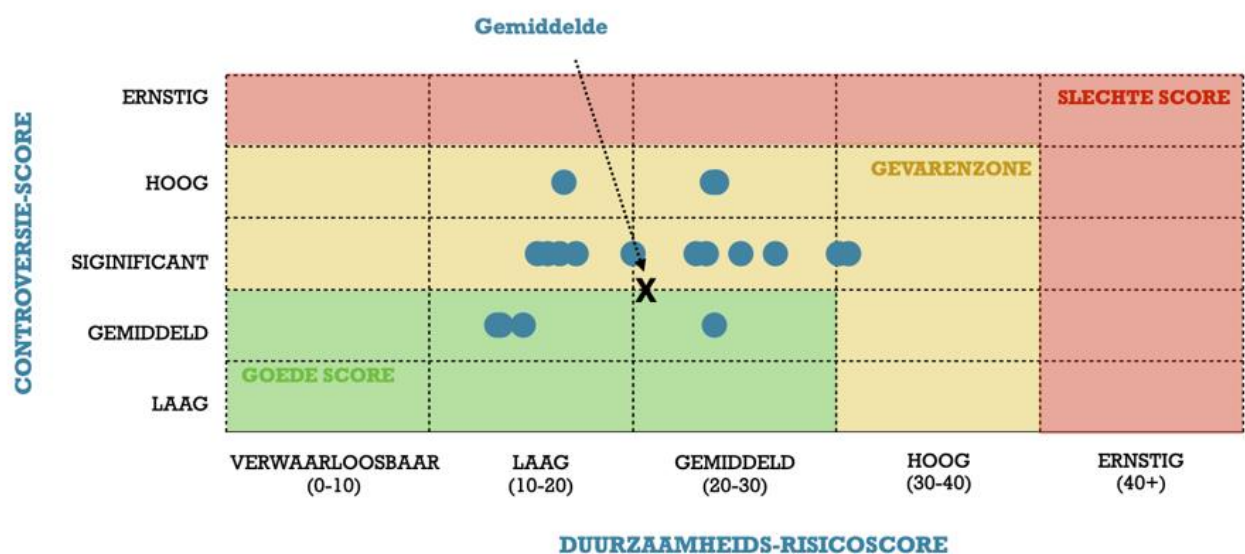
⁽⁹⁾ Gebaseerd op de rapportering van Econopolis Wealth Management per 31/12/2022 op het beleggingscomité van 8/2/2024.

grootste institutionele beleggers ter wereld die algemeen beschouwd wordt als een leider op het gebied van duurzaamheid. Daarbij worden volgende regels gehanteerd:

- Bedrijven op de uitsluitingslijst van het Noors Staatspensioenfonds komen niet in aanmerking;
- De duurzaamheid-risicoscore moet lager zijn dan 40;
- De gemiddelde duurzaamheid-risicoscore moet lager zijn dan 30;
- De controversie-score moet lager zijn dan 5. Deze score geeft een indicatie over de betrokkenheid van bedrijven bij incidenten die een negatieve invloed kunnen hebben op belanghebbenden, het milieu of de activiteiten van het bedrijf. De controversie-score varieert van 0 (geen controverse) tot 5 (ernstige impact).

Bedrijven worden op basis van hun ESG-risicoclassificatie gerangschikt in vijf categorieën:

- Verwaarloosbaar: risicoscore van 0 tot 10
- Laag: risicoscore van 10 tot 20
- Gemiddeld: risicoscore van 20 tot 30
- Hoog: risicoscore van 30 tot 40
- Ernstig: risicoscore groter dan 40

Bron: Econopolis, Sustainalytics

De 20 grootste aandelenposities voldeden aan voornoemde regels. Een gemiddelde score van 20,80 toont aan dat er in deze dwarsdoorsnede van de portefeuille geen structureel probleem op vlak van duurzaamheid is.

De duurzaamheid-risicoscore van de gehele portefeuille op 31/12/2022 bedroeg 18,5 en die van de benchmark 21,0.

Van de 3.355 financiële instrumenten in de verschillende beleggingsfondsen die de vermogensbeheerder voor het Vlaams Pensioenfonds aanhoudt, zijn er slechts 307 zonder

duurzaamheid-risicoscore, waarvan 304 overheidsobligaties. In de praktijk zijn er dus slechts 3 effecten zonder die risicoscore, ofwel 2,35% van de gehele portefeuille. Het gaat in dit specifieke geval om een obligatie uitgegeven door de financiële instelling Clearstream Bank (een dochterbedrijf van Deutsche Börse), een obligatie uitgegeven door de luchthavenuitbater Sydney Airport en een niet-beursgenoteerd infrastructuurfonds van Select Investors. Het ontbreken van een duurzaamheid-risicoscore voor deze effecten betekent echter niet dat deze significante duurzaamheidsrisico's met zich meebrengen.

De reden waarom in 2023 bijna alle effecten in de portefeuille een duurzaamheidsscore bezitten heeft te maken met het feit dat de databank van Sustainalytics is uitgebreid en de vermogensbeheerder zelf ook de duurzaamheidsscores van Sustainalytics toepast in het ESG-beleid van al zijn beleggingsfondsen waardoor er maximale dekking bestaat.

De vermogensbeheerder hanteert in zijn rapportering ook de hierna volgende ESG-indicatoren op het vlak van bedrijven en overheden in de beleggingsportefeuille ⁽¹⁰⁾.

De ESG risicoscore voor bedrijven meet de blootstelling van een bedrijf aan de duurzaamheidsrisico's die voor zijn sector relevant zijn en de mate waarin een bedrijf die risico's onder controle heeft. Deze ESG risicoscore wordt bepaald vanuit drie invalshoeken:

- milieu: afvalbeleid, waterverbruik en uitstoot van broeikasgassen, ...
- sociaal: werkomstandigheden, diversiteit van de werknemers en recht op vereniging, ...
- bestuur: onafhankelijkheid van de raad van bestuur en transparantie op het vlak van verloning en belastingen,

Hoe lager de ESG risicoscore van een bedrijf, hoe beter (op een schaal van 0 tot 100). De beleggingsportefeuille – dekkingswaarde: 99,8% – met een score van 18,5 tegenover 21 voor de benchmark heeft een laag risico.

De CO₂-voetafdruk betreft de totale uitstoot van broeikasgassen van bedrijven, uitgedrukt in ton CO₂, berekend per miljoen euro belegd. Naast koolstofdioxide worden ook andere broeikasgassen zoals bv. methaan in rekening genomen, die altijd worden omgerekend naar equivalente tonnen CO₂. De beleggingsportefeuille – dekkingswaarde: 97,2% – vertegenwoordigt een CO₂-voetafdruk van 15,1 CO₂ per miljoen euro belegd tegenover 45,5 voor de benchmark..

De CO₂-intensiteit van een bedrijf geeft weer hoeveel ton CO₂ een bedrijf uitstoot per miljoen aan omzet in USD. De hoeveelheid ton CO₂-uitstoot is de som van de directe CO₂-uitstoot als gevolg van de eigen activiteiten en de indirecte CO₂-uitstoot als gevolg van de opwekking van aangekochte elektriciteit. De indirecte CO₂-uitstoot als gevolg van activiteiten van bv. toeleveranciers en klanten wordt niet meegenomen in de som. De beleggingsportefeuille – dekkingswaarde: 98,1% – vertegenwoordigt een CO₂-intensiteit van 54,5 ton CO₂ per miljoen aan omzet in USD tegenover 135,3 voor de benchmark.

De voetafdruk voor schadelijke stoffen die bedrijven in water lozen, wordt berekend in ton per miljoen euro belegd. Deze voetafdruk houdt rekening met vier subcategorieën: nutriënten en

---

⁽¹⁰⁾ Gebaseerd op de maandrapportering discretionair vermogensbeheer van KBC Asset Management van december 2023.

organische verontreiniging, zuren, metalen, pesticiden en meststoffen. De beleggingsportefeuille – dekkingswaarde: 33,7% – vertegenwoordigt een water-voetafdruk van 0,0048 ton per miljoen euro belegd tegenover 0,0200 voor de benchmark.

De voetafdruk voor gevaarlijk afval dat bedrijven genereren wordt berekend in ton per miljoen euro belegd. Gevaarlijke afvalstoffen zijn radioactief of ontvlambaar, toxisch, corrosief, irriterend, ... De beleggingsportefeuille – dekkingswaarde: 97,2% – vertegenwoordigt 9,3 ton gevaarlijk afval tegenover 16,3 voor de benchmark.

De ESG score voor overheden beoordeelt hoe maatschappelijk verantwoord het overheidsbeleid van landen is. De score wordt bepaald vanuit vijf invalshoeken:

- algemene economische prestaties en stabiliteit
- socio-economische ontwikkelingen en gezondheid van de bevolking
- gelijkheid, vrijheid en rechten van de bevolking
- milieu
- veiligheid, vrede en internationale verhoudingen

Hoe hoger de score van een land, hoe beter (op een schaal van 0 tot 100). De beleggingsportefeuille – dekkingswaarde: 100% – scoort met 81,3 tegenover 83,0 voor de benchmark zeer goed.

De CO₂-intensiteit van een land geeft weer hoeveel ton CO₂ een land uitstoot per miljoen aan bruto binnenlands product in USD. De hoeveelheid ton CO₂-uitstoot is de som van de CO₂-uitstoot als gevolg van de binnenlandse productie van goederen en diensten voor binnenlands gebruik en voor export en de CO₂-uitstoot als gevolg van de import van goederen en diensten teruggaand tot het land van oorsprong. De beleggingsportefeuille – dekkingswaarde: 100% – vertegenwoordigt 373,7 ton CO₂-uitstoot per miljoen bruto binnenlands product in USD tegenover 330,3 voor de benchmark.

3.6. Beleggingscomité

Het beleggingscomité is een adviserend orgaan binnen het Vlaams Pensioenfonds dat rechtstreeks aan de raad van bestuur rapporteert. Het comité houdt, via een trimestriële evaluatie van de beleggingsportefeuille, toezicht op de vermogensbeheerder om te verzekeren dat de opgelegde strategische asset allocatie en de toegelaten tactische marges gerespecteerd blijven. De risico's in de portefeuille en hun mogelijke invloed worden ook gemonitord. De verslagen van het beleggingscomité worden op de raad van bestuur geagendeerd en toegelicht.

Twee door de raad van bestuur aangeduide bestuurders, Pieter De Cuyper (voorzitter) en Frederik Delecluyse, zijn de vaste leden van het beleggingscomité, naast de vertegenwoordiger(s) van de beleggingsadviseur Econopolis Wealth Management en de secretaris, Vincent Laevens. Een vertegenwoordiger van de vermogensbeheerder wordt op de vergaderingen van het beleggingscomité telkens gehoord over zijn visie op de samenstelling en resultaten van de portefeuille.

Het beleggingscomité vergaderde in 2023 op 9/2, 11/5, 18/9 en 16/11.

3.7. Betrokkenheidsbeleid (art. 95, § 2, WIBP)

De vermogensbeheerder verricht geen rechtstreekse beleggingen in aandelen van beursgenoteerde vennootschappen, maar via instellingen voor collectieve beleggingen (ICBE's). Het zogenaamde betrokkenheidsbeleid, waarbij het Vlaams Pensioenfonds de uitoefening van stemrechten en andere aan aandelen verbonden rechten in aandeelhoudersvergaderingen heeft afgestaan en overgedragen aan de vermogensbeheerder, wordt namens het pensioenfonds uitgevoerd door die beheerder. Als gevolg hiervan heeft het Vlaams Pensioenfonds zelf geen betrokkenheidsbeleid opgezet. Er wordt wel van de vermogensbeheerder verwacht dat hij bij de uitoefening van voornoemde rechten toezicht uitoefent op of een dialoog voert met de vennootschappen waarin belegd wordt.

De Verklaring inzake de beleggingsbeginselen of het jaarverslag van het Vlaams Pensioenfonds moet naar de plaats verwijzen waar de vermogensbeheerder zijn steminformatie beschikbaar maakt voor het publiek. De raad van bestuur van het pensioenfonds opteert ervoor om in zijn jaarverslag naar die informatie te verwijzen.

De informatie over het betrokkenheidsbeleid is terug te vinden op de website van de vermogensbeheerder KBC Asset Management:

www.kbc.be/documentatie-beleggen

Deze webpagina bevat volgende informatie (in het Engels):

- Terugblik Proxy Voting – overzicht: dit document geeft meer informatie over de manier waarop het betrokkenheidsbeleid van KBC Asset Management afgelopen jaar werd uitgevoerd.
- Terugblik Proxy Voting – steminstructies: dit document geeft een overzicht van alle aandeelhoudersvergaderingen waaraan KBC Asset Management heeft deelgenomen. Het geeft weer hoe KBC Asset Management op de voorgestelde resoluties heeft gestemd.

3.8. Beleggingsstrategie inzake aandelen (art. 95, § 3, WIBP)

Het Vlaams Pensioenfonds moet in zijn jaarverslag de hierna volgende informatie bekend maken over zijn overeenkomst discretionair vermogensbeheer met KBC Asset Management, die voor rekening van het pensioenfonds belegt in aandelen. Deze informatie wordt jaarlijks geactualiseerd, tenzij er zich geen materiële wijzigingen hebben voorgedaan.

3.8.1. Informatie over de manier waarop de vermogensbeheerder wordt aangezet om zijn beleggingsstrategie en -beslissingen in overeenstemming te brengen met het profiel en de looptijd van de (lange termijn) pensioenverplichtingen van het Vlaams Pensioenfonds

Het Vlaams Pensioenfonds hanteert ter ondersteuning van zijn beleggingsbeleid en strategische asset allocatie een aantal principes en beleggingsovertuigingen die de vermogensbeheerder bijkomende duiding geven om zijn taak naar behoren te vervullen.

Zo is het aangaan van beleggingsrisico's noodzakelijk om een voldoende rendement op langere termijn te behalen dat de aangeslotenen in staat stelt om een adequaat, reëel pensioeninkomen te bekomen op de vooropgestelde pensioendatum. Er wordt daarbij gezocht naar een balans waarbij een gestage groei van het vermogen belangrijker is dan de kans op een hoger rendement met grotere fluctuaties. Activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, worden belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte

toekomstige pensioenuitkeringen. Daarbij wordt het principe gehanteerd dat enkel activaklassen die deel uitmaken van de strategische asset allocatie in de portefeuille toegelaten zijn. Maar elk individueel effect moet een bijdrage leveren aan de kwaliteit, veiligheid, liquiditeit en het rendement van de aangeboden beleggingsoplossing als geheel.

Het Vlaams Pensioenfonds is van mening dat beleggingen in UCITS-fondsen ⁽¹⁾ volledig aan deze criteria beantwoorden en wenst dan ook enkel dergelijke fondsen in de portefeuille op te nemen. Beleggingen in niet-UCITS-fondsen of in rechtstreekse lijnen zijn niet toegelaten, met uitzondering van de categorie infrastructuur waarin niet-UCITS-fondsen omwille van het illiquide karakter van deze beleggingscategorie wel toegelaten zijn.

Gelet op de langlopende verplichtingen heeft de beleggingspropositie van het Vlaams Pensioenfonds een lange termijn karakter. Het hebben van een lange termijn beleggingshorizon stelt het pensioenfonds in staat te beleggen in aandelen of andere beleggingscategorieën met een hoger risico, maar ook met een hoger verwacht rendement op lange termijn. De kans om met een belegging in aandelen een hoger rendement te behalen dan op obligaties, neemt toe naarmate de looptijd van de belegging langer wordt. Korte termijn beleggingsresultaten vormen ook geen directe aanleiding om het lange termijn beleid aan te passen: er is in de asset allocatie ruimte voor minder liquide beleggingen.

Diversificatie verbetert het lange termijn rendement, maar kent grenzen. De activa moeten naar behoren gediversifieerd zijn zodat een bovenmatige afhankelijkheid van bepaalde activa, of van een bepaalde emittent, of van een groep van ondernemingen, alsook risicoconcentratie in de portefeuille als geheel wordt vermeden.

Passief beheer geniet de voorkeur vanuit een standpunt van kostenefficiëntie, maar selectief actief beheer kan door de tijd, in functie van de marktomstandigheden, omwille van specifieke duurzaamheidscriteria en de beschikbare beleggingsfondsen een aantrekkelijk extra rendement opleveren.

Deze principes en overtuigingen zijn verder uitgewerkt in de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen.

Wat de beleggingen in zuivere aandelenfondsen met UCITS-statuut betreft, zijn het Vlaams Pensioenfonds en de vermogensbeheerder de volgende allocatietabel overeengekomen:

activaklasse	strategische asset allocatie	maximale afwijking op strategische asset allocatie
aandelen	45%	min 20% - max 60%
• wereldaandelen	40%	min 20% - max 50%
• vastgoedaandelen	5%	min 0% - max 10%

en vanaf juni 2023:

activaklasse	strategische asset allocatie	maximale afwijking op strategische asset allocatie
aandelen	60%	min 20% - max 85%
• wereldaandelen	55%	min 20% - max 70%

⁽¹⁾ UCITS = Undertaking for Collective Investments in Transferable Securities (Instelling voor Collectieve Beleggingen in Effecten). De UCITS-regelgeving bepaalt onder welke voorwaarden een in een EU-land gedomicilieerd fonds in andere EU-landen mag verkocht worden en stelt zeer specifieke eisen naar o.a. vlotte verhandelbaarheid van de fondsen en de diversificatie van de beleggingen in een beleggingsfonds.

• infrastructuur- en vastgoedaandelen	5%	min 0% - max 15%
---------------------------------------	----	------------------

Het Vlaams Pensioenfonds heeft de vermogensbeheerder uitdrukkelijk toestemming gegeven om te beleggen in KBC-UCITS, in KBC Select Investors Infrastructure Access 1 en in derdenfondsen die minder liquide of meer volatiele instrumenten kunnen opnemen.

3.8.2. Informatie over de manier waarop de vermogensbeheerder wordt aangezet om beleggingsbeslissingen te nemen op basis van beoordelingen van de financiële en niet-financiële prestaties op middellange tot lange termijn van de vennootschappen waarin is belegd, en in voorkomend geval wordt aangezet tot betrokkenheid bij de vennootschappen waarin is belegd teneinde hun prestaties op middellange tot lange termijn te verbeteren

Het Vlaams Pensioenfonds heeft gekozen voor de aanstelling van een externe vermogensbeheerder die een discretionair gemengd mandaat voor rekening van het pensioenfonds beheert. Dit betekent dat de vermogensbeheerder gemachtigd wordt om de vermogensbestanddelen, die het pensioenfonds hem in het kader van hun overeenkomst ter beschikking stelt, naar best vermogen te beheren en alle verrichtingen die hij op dat vlak nodig acht uit te voeren volgens het prudentiebeginsel, d.w.z. met zorg, deskundigheid, voorzichtigheid en gepaste toewijding, en binnen de grenzen van de beleggingsstrategie en de beleggingsdoelstellingen zoals bepaald in die overeenkomst.

Het Vlaams Pensioenfonds zal in principe geen instructies geven in verband met het beheer van de beleggingsportefeuille. Indien uitzonderlijk toch een instructie zou gegeven worden om een bepaalde verrichting uit te voeren, zal de vermogensbeheerder die instructie weigeren uit te voeren indien de instructie niet in overeenstemming is met de maximale strategische asset allocatie volgens de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen of indien de instructie onwettig, onduidelijk, onmogelijk of tegenstrijdig is of tegen het belang van het pensioenfonds ingaat. Het belang van het pensioenfonds wordt hier vereenzelvigd met het belang van de aangeslotenen en de begunstigden.

De vermogensbeheerder heeft minstens de volgende verantwoordelijkheden:

- beheer van de beleggingsportefeuille volgens het prudentiebeginsel en met strikte inachtneming van alle mogelijke richtlijnen die in de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen zijn opgenomen, met inbegrip van de wensen van het Vlaams Pensioenfonds op het gebied van duurzaam beleggen;
- een punctuele en regelmatige rapportering over het beheer volgens de inhoudelijke vereisten vermeld onder Rapportering en Monitoring in deze Verklaring.

Het Vlaams Pensioenfonds verwijst naar de informatie over het betrokkenheidsbeleid die de vermogensbeheerder op zijn website heeft geplaatst (zie hierboven randnummer 3.7.).

3.8.3. Informatie over de manier waarop de vergoeding voor het vermogensbeheer en de methode en de tijdshorizon die voor de evaluatie van de prestaties van de vermogensbeheerder worden gebruikt, overeenstemmen met het profiel en de looptijd van de verplichtingen, in het bijzonder de lange termijnverplichtingen, van het Vlaams Pensioenfonds, en de absolute lange termijnprestaties in aanmerking nemen

Het Vlaams Pensioenfonds kijkt erop toe dat de vergoeding voor het vermogensbeheer, de methode van de berekening en de tijdshorizon van het mandaat overeenstemmen met het profiel en de looptijd van zijn verplichtingen. De relatie met de vermogensbeheerder is zodanig gestructureerd dat een vast percentage van de beheerde activa wordt betaald als vergoeding aan de vermogensbeheerder, wat hem stimuleert om zich in te zetten voor een duurzame aangroei van de beheerde activa zonder excessieve risicoprikkels.

Bovendien werd met de vermogensbeheerder een overeenkomst gesloten voor onbepaalde duur, wat de belangen van de vermogensbeheerder in lijn brengt met de horizon van de verplichtingen van het Vlaams Pensioenfonds, doch met de flexibiliteit voor het pensioenfonds om de overeenkomst op elk ogenblik te beëindigen wanneer het dat nodig acht.

Met de vermogensbeheerder zijn schriftelijke afspraken gemaakt om het percentage aan totale kosten (uitgedrukt t.o.v. de marktwaarde van de beleggingsportefeuille), die gepaard gaat met het beheer, te plafonneren.

Er zijn ook specifieke benchmarks afgesproken waartegen de prestaties van de vermogensbeheerder worden geëvalueerd. Het Vlaams Pensioenfonds kijkt er samen met zijn externe beleggingsadviseur op toe dat deze benchmarks ten allen tijde overeenstemmen met het profiel van het mandaat, alsook met de looptijd van zijn verplichtingen.

3.8.4. Informatie over de manier waarop de beoogde omloopsnelheid van de portefeuille wordt vastgesteld en hoe daarop toezicht wordt uitgeoefend en hoe het Vlaams Pensioenfonds toezicht uitoefent op de kosten die de vermogensbeheerder maakt omwille van die omloopsnelheid

Het Vlaams Pensioenfonds organiseert met zijn externe beleggingsadviseur periodiek een beleggingscomité waarop zijn vermogensbeheerder wordt uitgenodigd. Naast de evaluatie van het gevoerde vermogensbeheer, wordt in dat comité ook de omloopsnelheid van de portefeuille en de kosten die omwille van die omloopsnelheid worden gemaakt, vastgesteld en geëvalueerd.

3.8.5. Informatie over de looptijd van de overeenkomst met de vermogensbeheerder

De overeenkomst discretionair vermogensbeheer tussen het Vlaams Pensioenfonds en KBC Asset Management is aangegaan voor onbepaalde duur vanaf 1/1/2020. Beide partijen kunnen deze overeenkomst op om het even welk ogenblik beëindigen zonder daarvoor een opzeggingsvergoeding verschuldigd te zijn. De opzegging dient te gebeuren per aangetekende brief of door een brief met ontvangstbewijs.

De opzegging door KBC Asset Management wordt van kracht twee weken na verzending van haar opzeggingsbrief, tenzij anders wordt overeengekomen.

De opzegging door het Vlaams Pensioenfonds wordt onmiddellijk bij ontvangst door KBC Asset Management van kracht, tenzij op dat ogenblik anders wordt overeengekomen.

4. Jaarrekening

Balans op 31/12/2023:

- activa:
  - oprichtingskosten: 0 €
  - vaste activa: 0 €
  - beleggingen: 67.526.456 €

- aandeel van de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen in de technische voorzieningen: 0 €
- vorderingen: 87.093 €
- liquide middelen: 739.874 €
- overlopende rekeningen: 1.480 €
- passiva:
  - eigen vermogen: 5.777.076 €
  - technische voorzieningen: 61.265.829 €
  - voorziening voor risico's en kosten: 0 €
  - schulden: 179.392 €
  - overlopende rekeningen: 1.132.606 €
- balanstotaal aan activa- en passivazijde: 68.354.903 €

Resultatenrekening op 31/12/2023:

- technische resultaat: – 4.513.850 € I
- financieel resultaat: 5.525.367 €
- bedrijfsresultaat: – 654.252 €
- waardeverminderingen: 0 €
- voorzieningen voor risico's en kosten: 0 €
- uitzonderlijk resultaat: 0 €
- belastingen op het resultaat: – 5 €
- toe te wijzen resultaat van het boekjaar: – 357.260 €

Resultaatverwerking op 31/12/2023:

- toe te wijzen winst: 357.260 €
- Sociaal fonds (toewijzing): – 357.260 €

De jaarrekening geeft een getrouw beeld weer over de evolutie van de activiteiten en van de financiële situatie van het Vlaams Pensioenfonds zoals vermeld in dit jaarverslag.

Aangezien de balans geen overgedragen verlies vertoont, moeten er ook geen maatregelen voor het herstel van de financiële situatie worden genomen.

De jaarrekening wordt, samen met dit jaarverslag, gepubliceerd in de Balanscentrale van de Nationale Bank en op de webpagina van het Vlaams Pensioenfonds.

5. Verklaring over belangrijke gebeurtenissen na de afsluiting van het boekjaar

De Vlaamse Regering heeft in het kader van de modernisering van het personeelsbeleid op 29/3/2024 onder meer beslist om de vaste bijdrage voor de financiering van de aanvullende pensioentoezegging aan de werknemers van haar diensten vanaf 1/6/2024 op te trekken van 3% naar 5% en een step rate in te voeren van 8% op het salarisgedeelte boven een vastgelegd salarisplafond. Daarbij aansluitend wordt als gevolg van de beslissing van de Vlaamse Regering van 5/3/2024 het bestaand Plan VOnr1 vanaf 1/6/2024 opgedeeld in het gewijzigd Plan VOnr1

met het verhoogde vaste bijdragepercentage en de step rate, zoals voormeld, in het Plan Nautische keten met vaste bijdrage van 3% voor de werknemers van de Nautische keten in het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust en het Plan OPZ met vaste bijdrage van 4% voor de werknemers van de Openbare Psychiatrische Zorgcentra Geel en Rekem. Dit impliceert een aangepast administratief beheer voor het Vlaams Pensioenfonds.

Tot voor kort was het Vlaams Pensioenfonds uitsluitend decretaal gemachtigd om pensioenuitkeringen uit te betalen bij pensionering en de activiteiten te verrichten die eruit voortvloeien. De regering heeft op 15/3/2024 beslist om het pensioenfonds te belasten met de uitbetaling van de aanvulling op de ziekte-uitkering van de contractuele personeelsleden. Een besluit tot wijziging van het Vlaams Personeelsstatuut dat voorziet in een aanvullende ziekte-uitkeringsregeling voor dat personeel werd op 29/3/2024 door de regering goedgekeurd. Het decreet van 3/5/2024 heeft de activiteiten van het pensioenfonds uitgebreid met het beheer van de arbeidsongeschiktheidstoezegging van de Vlaamse Regering aan de contractuele personeelsleden van haar diensten.

In dat verband heeft het Vlaams Pensioenfonds, conform artikel 54, tweede lid, WIBP, aan de FSMA mededeling gedaan van zijn voornemen om een significante wijziging aan zijn activiteiten of werking aan te brengen.

6. Sleutelfuncties

6.1. Actuariële functie

Kristel Cavens bij Vanbreda Risk & Benefits is de verantwoordelijke voor de actuariële functie.

De verantwoordelijke voor de actuariële functie controleert op basis van de door Pension Architects bezorgde informatie over de aangeslotenen en de individuele rekeningen, de correctheid van de toegekende toelagen en de pensioenreserves. Uit de controles blijkt dat die informatie betrouwbaar is.

Uit het actuariële verslag blijkt dat, wat de aangeslotenen betreft, Pension Architects een aantal retroactieve correcties m.b.t. Plan VOnr1 (in totaal: 971), en Plan VGC voor vorige jaren heeft moeten aanbrengen. Die correcties zijn te wijten aan laattijdig doorgegeven of retroactieve aansluitingen, schrappingen van onterechte aansluitingen, laattijdig verwerkte of geannuleerde uitdiensttredingen, aangepaste salarissen of tewerkstellingspercentages of laattijdig gewijzigde arbeidsrelaties.

Dit geeft ook aanleiding tot correcties van de jaarlijkse toelagen voor pensioen toegekend op de Individuele Rekeningen T van de aangeslotenen.

Op 31/12/2023 zijn er op de Individuele Rekeningen T van de aangeslotenen tekorten vastgesteld om te voldoen aan de wettelijke minimum rendementsgarantie, maar zijn de Planreserves WAP rendement toereikend om al die tekorten voor de aangeslotenen te financieren :

	Tekorten op de Individuele Rekeningen T t.a.v. de wettelijke minimum rendementsgarantie	Planreserve WAP rendement
Plan VOnr1	1.231.268 €	4.820.957 €
Plan VOnr2	74.044 €	183.752 €

Plan VOnr3	3.459 €	22.156 €
Plan VOnr4	0 €	7.485 €
Plan VGC	27.085 €	429.420 €
Plan VMRI	0 €	23.970 €

Wat de dekingsgraad betreft, zijn de totale activa in het Vlaams Pensioenfonds voldoende om de som van de technische voorzieningen en het tekort ten opzichte van de wettelijke minimum rendementsgarantie te dekken. Voor de tekorten in de Pensioenreserve van Plan VOnr2, Plan VOnr3 en Plan VMRI zijn er vorderingen gesteld tegen de bijdragende ondernemingen. De aanzuiveringen in de pensioenreserves worden in 2024 betaald.

De verantwoordelijke voor de actuariële functie heeft in 2023 advies verleend over de toetreding van het Vlaams Mensenrechteninstituut tot het Vlaams Pensioenfonds en over een voorstel tot aanpassing van het Financieringsplan Algemeen Luik. Zij heeft een nota opgemaakt over het aanleggen van een financiële buffer bij vaste bijdrageplannen en inhoudelijke controles uitgevoerd op de pensioenoverzichten en de individuele (pensioen)brieven (met bijhorende informatiefiche) aan de aangeslotenen of begunstigden.

6.2. Compliance functie

Elke Duden van CMS DeBacker is de verantwoordelijke voor de compliance functie.

De compliance functie waakt erover dat het Vlaams Pensioenfonds, zijn raad van bestuur en externe dienstverleners de wettelijke en reglementaire bepalingen, die van toepassing zijn op zijn activiteiten of op de pensioenregelingen in beheer, en de interne beleidslijnen, met inbegrip van de regels inzake integriteit, naleven.

De verantwoordelijke voor de compliance functie heeft in haar positief jaarrapport 2023 een algemene analyse gemaakt over het deugdelijk bestuur waarvan het resultaatsniveau als adequaat wordt beoordeeld. Dezelfde beoordeling geldt over 't algemeen ook op basis van een nazicht van de door het Vlaams Pensioenfonds na te leven verplichtingen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Het rapport beveelt wel aan om bij een volgende herziening van de beleidslijn inzake klachtenbehandeling een verwijzing naar het privacy beleid op te nemen.

6.3. Interne auditfunctie

Wim Verbelen van BDO Advisory is de verantwoordelijke voor de interne auditfunctie.

De interne auditwerkzaamheden voor 2023 hebben zich gericht op de controleactiviteiten van de actuariële functie en de risicobeheerfunctie. Er worden op het vlak van de actuariële functie geen grote risico's vastgesteld die onmiddellijke corrigerende acties vereisen, waarvan de processen ook als adequaat worden beschouwd. De interne auditfunctie raadt aan om de resultaten van de jaarlijkse reconciliatiecontrole van de aangeslotenen te delen met de actuariële functie zodat zij een diepgaander begrip krijgt in de uitgevoerde analyses bij de retroactieve correcties waarvan sprake in het actuariële verslag (zie hierboven).

De processen met betrekking tot de risicobeheerfunctie zijn toereikend. Over 't algemeen worden passende procedures vastgesteld om de belangrijkste risico's af te dekken. De interne auditfunctie heeft niettemin vastgesteld dat de risico-appetijt, waarbij de aard en omvang van

de risico's worden bepaald die het Vlaams Pensioenfonds bereid is te nemen, en de risico-respons om de risico's tijdig en correct te kunnen mitigeren niet expliciet in de risicomatrix zijn opgenomen, wat als een gemiddeld risico wordt beschouwd.

6.4. Risicobeheerfunctie

Ronnie Sutens van Vanbreda Risk & Benefits is de verantwoordelijke voor de risicobeheerfunctie.

Hij heeft in 2023 de belangrijkste actuariële risico's geanalyseerd. Op basis van zijn analyses meent hij dat de specifieke beleidslijn m.b.t. de actuariële risico's opgevolgd worden en de scores m.b.t. de frequentie en impact voor de actuariële risico's zoals opgenomen in de risicomatrix nog steeds correct zijn.

Hij geeft geen nieuwe concrete aanbevelingen, maar raadt aan om de risico's continu te blijven opvolgen. De vorige aanbeveling blijft openstaan: het personeelslid in AgO dat als back-up van de pensioenfondsbeheerder is aangeduid dient meer betrokken te worden bij het dagelijks beheer.

7. FSMA-brieven

1. De FSMA deelt in haar brief van 21/3/2023 mee dat haar directiecomité het voorstel tot benoeming van de vennootschap BDO Advisory NV, vertegenwoordigd door de vennootschap WV Advisory GCV, op haar beurt vertegenwoordigd door Wim Verbelen, als verantwoordelijke voor de interne auditfunctie heeft goedgekeurd.

2. Volgens de brief van de FSMA van 17/7/2023 over de "controle betreffende de rekeningstanden 01/01/2022 op niveau van de aangeslotene" werd er vastgesteld dat er voor een aantal aangeslotenen geen rekeningstand per 1/1/2022 meer werd aangegeven aan de databank DB2P, terwijl dit wel nog het geval was voor wat betreft de situatie op 1/1/2021, waarbij gevraagd werd om de situatie, waar nodig, recht te zetten.

3. De raad van bestuur heeft aan de FSMA omstandig toegelicht welke acties ondernomen werden om tegemoet te komen aan de bemerking van de commissaris, waar de FSMA in haar brief van 24/10/2023 naar verwijst, "... dat er vooralsnog onvoldoende zekerheid bestaat dat de loongegevens tijdig, juist en volledig zijn ingevoerd en gecontroleerd binnen AgO, ..., wat zou kunnen resulteren in onjuiste berekeningen van pensioenrechten en eventuele uitbetalingen. Dit risico dient door de raad van bestuur verder te worden opgevolgd en te worden geredigeerd ...".

8. P40 rapportering

De jaarlijkse P40 rapportering per 31/12/2023, besproken en goedgekeurd op de raad van bestuur van 26/3/2024, bevat naast algemene en identificatiegegevens, ook antwoorden op de door de FSMA gestelde informatieve vragen over de bijdragende ondernemingen, de aanvullende pensioenregelingen, het deugdelijk bestuur en de financieel-technische situatie van het Vlaams Pensioenfonds. De verstrekte gegevens en antwoorden zijn een bron van informatie voor de FSMA in het kader van haar toezicht op het pensioenfonds, maar ook voor de verantwoordelijke van de actuariële functie en de erkende commissaris.

9. Transparantieverlag

Zoals voorgeschreven in artikel 42 van de wet op de aanvullende pensioenen werd het transparantieverlag 2023 opgemaakt en goedgekeurd door de raad van bestuur op 26/3/2024. Dit is een verslag over het beheer van de aan het Vlaams Pensioenfonds toevertrouwde pensioenplannen, dat volgende informatie bevat:

- de wijze van financiering van de plannen;
- de beleggingsstrategie met uitleg over het beleggingsbeleid en de strategische activatoewijzing waarbij rekening wordt gehouden met ethische en duurzaamheidscriteria op het vlak van milieu, sociale aspecten en principes van behoorlijk bestuur;
- de verticale methode die gebruikt wordt om de wettelijke minimum rendementsgarantie te berekenen;
- het rendement van de beleggingen en de risico's verbonden aan het vermogensbeheer;
- de kostenstructuur.

Het transparantieverlag wordt gepubliceerd op de webpagina van het Vlaams Pensioenfonds.

10. Verklaring over de genomen of te nemen maatregelen inzake corporate governance

10.1. Algemene vergadering

10.1.1. Samenstelling

Voorzitter:

Peter Rabaey

Leden:

Vaste vertegenwoordigers van de bijdragende ondernemingen.

De leden van de raad van bestuur en de regeringscommissaris kunnen de vergaderingen bijwonen.

Secretaris:

Vincent Laevens

10.1.2. Vergadering

De **algemene jaarvergadering van 6/6/2023** nam volgende beslissingen:

- Bekrachtiging van de wijzigingen van de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen
- Goedkeuring van de jaarrekening (met inbegrip van de bestemming van het resultaat) en het jaarverslag van het boekjaar 2022.
- Kwijting van de bestuurders en de erkende commissaris voor het boekjaar 2022
- Goedkeuring van de toetreding van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics tot het enig afzonderlijk vermogen en bekrachtiging van zijn toetredingsakte met uitwerkingsdatum op 1/1/2023.

De buitengewone algemene vergadering van 20/11/2023 heeft via de voorafgaande schriftelijke stemming haar goedkeuring verleend aan de toetreding van het Vlaams Mensenrechteninstituut tot het enig afzonderlijk vermogen en zijn toetredingsakte met uitwerkingsdatum op 1/9/2023 bekrachtigd.

10.2. Raad van bestuur

10.2.1. Samenstelling

Bestuursmandaten ingevuld op voordracht van de Vlaamse Regering voor de verplicht bijdragende ondernemingen:

voorzitter: Daisy D’Heuvaert

Marjan Maes

Kristof Boon

Pieter De Cuyper

Bestuursmandaten ingevuld op voordracht van de representatieve vakorganisaties in het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap-Vlaams Gewest:

Gerda De Norre

Laure Desmet

Joris Lermytte

Onafhankelijke bestuurders:

Hilde Cobbaut

Martine Van Peer

Martine Van Sande

Frederik Delecluyse

Leidend ambtenaar van het Agentschap Overheidspersoneel, ambtshalve waarnemer zonder stemrecht:

Peter Rabaey

Hij vormt de brug naar het Agentschap Overheidspersoneel, waarvan hij de leidend ambtenaar is, voor de voorbereiding en uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur.

Regeringscommissaris:

Tom Somers

Secretaris:

Vincent Laevens

10.2.2. Vergaderingen

De raad van bestuur vergaderde op volgende data waarbij hierna ook een overzicht van de agendapunten wordt gegeven.

Op 31/1/2023

1. ISAE3402 Assurance-rapport Type II over de “loonadministratie diensten” van het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) voor de periode van 1/10/2021 tot 30/9/2022 – toelichting
2. Uitbesteding van diensten van administratief beheer – ontwerpen van selectieleidraad en

bestek – voorstel van plaatsingsprocedure – goedkeuring

3. Vervanging van de vaste vertegenwoordiger van BDO Advisory als verantwoordelijke voor de interne auditfunctie – goedkeuring

4. Stand van zaken met betrekking tot het dossier “Vlaams Pensioenfonds - Prolocus”

5. Trimestrieel activiteitenverslag inzake administratief beheer per 1/1/2023 – mededeling

6. Rapporteringen discretionair vermogensbeheer van november en december 2022 – mededeling

7. Overeenkomst met KBC Asset Management inzake discretionair vermogensbeheer – categorie van “professionele cliënt” – mededeling

8. Overschrijvingsopdracht van 20/12/2022 voor vermogensbeheer – mededeling

Op 28/2/2023

1. Verslag van het beleggingscomité van 9/2/2023

2. Gewijzigde ontwerp-aanpassingen aan de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen – goedkeuring met het oog op de verplichte raadpleging- en kennisgevingsprocedures (art. 39, WAP)

3. Uitbesteding van diensten inzake de verzekering van de bestuurdersaansprakelijkheid – beoordeling van de offerte van AIG Europe

4. Uitbesteding van diensten van administratief beheer – aangepaste ontwerpen van selectieleidraad en bestek – goedkeuring

5. Uitbesteding van diensten van de verantwoordelijke voor de actuariële functie – ontwerp van bestek – voorstel van plaatsingsprocedure – goedkeuring

6. Overzicht van de uitbestedingen en beslissing tot verlenging van sommige uitbestedingsovereenkomsten

7. Aanvraag tot toetreding van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics – goedkeuring

8. Afrekening van de reële werkingskosten 2022 – goedkeuring

9. Rapportering discretionair vermogensbeheer van januari 2023 – mededeling

Op 31/3/2023

1. Compliance rapport 2022 en toelichting bij de nieuwe regelgeving inzake bescherming van klokkenluiders

2. Interne auditrapport 2022

3. Ontwerpjarekening 2022 – principiële goedkeuring voor de FiMiS-rapportering

4. Ontwerptransparantieverslag 2022 – goedkeuring

5. Ontwerp IORP-P40-rapportering 2022 – goedkeuring

6. Brief van de FSMA van 21/3/2023: voorstel tot benoeming van een verantwoordelijke voor de interne auditfunctie – goedkeuring van het benoemingsvoorstel

7. Stand van zaken met betrekking tot het dossier “Vlaams Pensioenfonds - Prolocus”

8. Begroting van de werkingskosten 2023 – mededeling

9. Rapportering discretionair vermogensbeheer van februari 2023 – mededeling

Op 25/4/2023

1. Actuarieel verslag 2022

2. Bevindingen van de erkende commissaris in het kader van de controle van de jaarrekening 2022 – ontwerpmanagementbrief aan de raad van bestuur

3. Ontwerpjarekening 2022 – goedkeuring voor agendering op de algemene jaarvergadering

4. Ontwerpjaarverslag 2022 – goedkeuring voor agendering op de algemene jaarvergadering

5. Jaarlijkse beoordeling van de werkzaamheden van de externe dienstverleners –

beoordelingsjaar 2022

6. Jaarlijkse controle inzake de wettelijke vereisten voor de sleutelfuncties en jaarlijkse beoordeling van hun goede werking – beoordelingsjaar 2022
7. Uitbesteding van diensten van de verantwoordelijke voor de risicobeheerfunctie – ontwerp van bestek – voorstel van plaatsingsprocedure – goedkeuring
8. Ontwerpaanpassingen aan de Verklaring inzake de beleggingsbeginselen – goedkeuring voor agendering op de algemene vergadering, na de verplichte raadpleging- en kennisgevingsprocedures (art. 39, WAP)
9. Beslissing tot verlenging van de uitbestedingsovereenkomst “compliance functie” (CMS DeBacker)
10. Vaststelling van de agenda van de algemene jaarvergadering van 6/6/2023
11. Rapportering discretionair vermogensbeheer van maart 2023 – mededeling

Op 30/5/2023

1. Reactie van het Agentschap Overheidspersoneel op de ontwerpmanagementbrief van de commissaris in het kader van de controle van de jaarrekening 2022
2. Ontwerp van interne klokkenluidersregeling – goedkeuring
3. Ontwerpaanpassingen aan de beleidslijn inzake gegevensverwerking en -bescherming, de privacy-verklaringen en het register van de verwerkingsactiviteiten ingevolge klokkenluiders en actualisatie – goedkeuring
4. Verslag van het beleggingscomité van 11/5/2023
5. Opdracht voor diensten van het administratief beheer – goedkeuring van het ontwerp van selectieverslag en -beslissing
6. Ontwerp van eindrapport betreffende de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds – goedkeuring
7. Actieplan 2023 – stand van zaken
8. Trimestrieel activiteitenverslag inzake administratief beheer per 1/4/2023 – mededeling
9. Rapportering discretionair vermogensbeheer van april 2023 – mededeling
10. Bevestigingsbrief van de raad van bestuur aan de commissaris – mededeling
11. Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over het boekjaar 2022 – mededeling

Op 4/7/2023

1. Ontwerp van amendement op de bijlagen 1, 2, 3, 4 en 6 bij de overeenkomst discretionair vermogensbeheer met KBC Asset Management – goedkeuring
2. Aangepast ontwerp van interne klokkenluidersregeling – goedkeuring
3. Uitbesteding van een opdracht voor diensten inzake het adviseren over het beleggingsbeleid van het Vlaams Pensioenfonds – ontwerp van bestek – voorstel van plaatsingsprocedure – goedkeuring
4. Standpuntbepaling over de toepassing van de beheervoorwaarden bij de aanvaarding van een mogelijke toetredingsaanvraag van het Vlaams Mensenrechteninstituut
5. Verslagen van de commissaris aan de FSMA over de organisatiestructuur en de getroffen interne controlemaatregelen, over de periodieke staten en de technische voorzieningen en over de werkzaamheden en de financiële structuur van het Vlaams Pensioenfonds voor het boekjaar 2022 – mededeling
6. Rapportering van BDO Advisory over DPO activiteiten en actieplan inzake AVG – mededeling

7. Rapportering discretionair vermogensbeheer van mei 2023 – mededeling

Op 26/9/2023

1. Uitbesteding van een opdracht voor diensten inzake het adviseren over het beleggingsbeleid van het Vlaams Pensioenfonds – aangepast ontwerpbestek – goedkeuring
2. Voorstel tot wijziging van het Financieringsplan Algemeen Luik – principiële goedkeuring
3. Aanvraag van het Vlaams Mensenrechteninstituut tot het lidmaatschap van het Vlaams Pensioenfonds – goedkeuring
4. Uitbesteding van diensten van een verantwoordelijke voor de actuariële functie – ontwerpgunningsverslag en -beslissing – goedkeuring
5. Uitbesteding van diensten van een verantwoordelijke voor de risicobeheerfunctie – ontwerpgunningsverslag en -beslissing – goedkeuring
6. Uitbesteding van diensten van het administratief beheer van publieke aanvullende pensioentoezeggingen – ontwerpgunningsverslag en -beslissing – goedkeuring
7. Verslag van het beleggingscomité van 18/9/2023
8. Voornemen van de Vlaamse overheid om het Vlaams Pensioenfonds te belasten met het uitbetalen van uitkeringen bij invaliditeit of arbeidsongeschiktheid – mededeling
9. Verslag van de actuariële functie over de controle op de pensioenoverzichten – mededeling
10. Trimestrieel activiteitenverslag van het administratief beheer per 1/7/2023 – mededeling
11. Brief van de FSMA van 17/7/2023 over “DB2P: controle betreffende de rekeningstanden op 1/1/2022 op niveau van de aangeslotene” – mededeling
12. Zelf-assessment voor de maturiteitsbeoordeling van de informatieveiligheid – mededeling
13. Rapporteringen discretionair vermogensbeheer van juni, juli en augustus 2023 – mededeling

Op 30/11/2023

1. Jaarlijks verslag van de risicobeheerfunctie
2. Ontwerp van samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds voor de periode 2024-2028 – goedkeuring
3. Aangepast voorstel tot wijziging van het Financieringsplan Algemeen Luik – actuariel advies – goedkeuring
4. Uitbesteding van een opdracht voor diensten inzake algemene boekhouding van het Vlaams Pensioenfonds – ontwerpen van bestek en gegevensverwerkingsovereenkomst – voorstel van plaatsingsprocedure – goedkeuring
5. Uitbesteding van een opdracht voor diensten van een functionaris voor gegevensbescherming en van een verantwoordelijke voor informatieveiligheid voor het Vlaams Pensioenfonds – ontwerpbestek – voorstel van plaatsingsprocedure – goedkeuring
6. Beslissing tot verlenging van de uitbestedingsovereenkomst voor diensten van de interne auditfunctie
7. Verslag van het beleggingscomité van 16/11/2023
8. Vaststelling van de bijgewerkte ledenlijst
9. Actieplan 2023 – stand van zaken
10. Verslag van de actuariële functie over de controle op de (pensioen)brieven en bijhorende informatiefiche 2023 – mededeling
11. Trimestrieel activiteitenverslag van het administratief beheer per 1/10/2023 – mededeling
12. Brief van de FSMA van 24/10/2023 over “opvolging bevindingen van het commissarisverslag 2022 aan de FSMA” en antwoordbrief van het Vlaams Pensioenfonds – mededeling
13. Rapporteringen discretionair vermogensbeheer van september en oktober 2023 – mededeling

14. Overschrijvingsopdracht van 21/11/2023 voor vermogensbeheer – mededeling
15. Bepaling van de vergaderkalender 2024 voor de raad van bestuur en de algemene jaarvergadering

10.2.3. Beloningsbeleid

De bepalingen uit het beloningsbeleid, goedgekeurd door de raad van bestuur op 18/12/2019, zijn gepubliceerd op de webpagina van het Vlaams Pensioenfonds.

Per bijgewoonde bestuursvergadering heeft een bestuurder recht op een presentiegeld.

Behoudens indien de bestuurder tijdens het kalenderjaar niet op 2/3de van de vergaderingen aanwezig is, heeft hij/zij voor dat kalenderjaar ook nog recht op een jaarvergoeding.

Bestuurders die hun mandaat niet tijdens een volledig kalenderjaar uitoefenen, hebben recht op een pro rata gedeelte van de jaarvergoeding op voorwaarde dat zij tijdens het gedeelte van het kalenderjaar waarbij ze wel het mandaat uitoefenen minstens op 2/3de van de vergaderingen aanwezig zijn.

De voorzitter van de raad van bestuur heeft recht op het tweevoud van deze vergoedingen.

De regeringscommissaris heeft ook recht op een presentiegeld en een jaarvergoeding volgens dezelfde regeling van de bestuurders.

De leidend ambtenaar van het Agentschap Overheidspersoneel die ambtshalve waarnemer is bij de raad van bestuur zonder stemrecht, heeft geen recht op presentiegelden.

De voor 2023 toepasselijke (geïndexeerde) bruto-tarieven (inclusief bedrijfsvoorheffing) bedragen:

- presentiegeld: 175,75 € en, als gevolg van de overschrijding van de spilindex, vanaf 1/12: 179,26 €
- jaarvergoeding: 1.792,64 €

De totale kost aan presentiegelden voor 2023, inclusief de bedrijfsvoorheffing en de bijdrage voor publieke mandatarissen aan het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ), is gelijk aan 41.911,08 €.

11. Verklaring over de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee het Vlaams Pensioenfonds wordt geconfronteerd

De voornaamste risico's en onzekerheden waarmee het Vlaams Pensioenfonds wordt geconfronteerd zijn de volgende:

1. 2023 was een positief jaar, beter dan verwacht voor de financiële markten die weliswaar gekenmerkt werden door sterk uiteenlopende prestaties. Hoewel het beleggerssentiment weer positiever is geworden, blijven de uitdagingen op economisch en klimatologisch vlak en de geopolitieke spanningen bestaan. De verdere ontwikkelingen op die gebieden zullen een invloed hebben op de financiële markten. De markten kunnen heel snel omslaan. De raad van bestuur oordeelt evenwel dat beleggen de beste verdediging is om op lange termijn een behoorlijk aanvullend pensioen voor de aangeslotenen te verzekeren, ook al gaat het beursparcours met hoogtes en laagtes. Het is belangrijk om te blijven vertrouwen in de markten, maar het blijft echter van cruciaal belang om de risico's goed te beheren.

2. Het Agentschap Overheidspersoneel heeft de opdracht om het beheer van de arbeidsongeschiktheidstoezegging van de Vlaamse Regering aan de contractuele personeelsleden

van haar diensten (zie hierboven randnummer 5) projectmatig en met ondersteuning van een externe consultant verder uit te werken en te laten implementeren door het Vlaams Pensioenfonds. De werkzaamheden spitsen zich onder meer toe op de uitvoering van een financiële analyse, de mogelijkheid tot (her)verzekering, de aanpassing van de sleutel- en beleidsdocumenten, de implementatie van het operationeel beheer, de coördinatie met de sleutelfuncties, de impact op de externe dienstverleners, de noodzakelijke besluitvorming door de organen van het pensioenfonds, enz. De uitdaging om dit gerealiseerd te krijgen tegen de streefdatum van 1/1/2025 is zeer ambitieus. De raad van bestuur is bezorgd over de tijdige haalbaarheid van dit project.

3. De Europese DORA-Verordening (Digital Operational Resilience Act) is van kracht. DORA heeft als doel dat financiële instellingen, waaronder ook pensioenfonds, hun ICT-risico's beter gaan beheersen en daarmee weerbaarder worden tegen cyberdreigingen. Het Vlaams Pensioenfonds heeft tot 17/1/2025 de tijd om aan deze regelgeving te voldoen. Vanaf dan moet het pensioenfonds de regels geïmplementeerd hebben overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel, rekening houdend met zijn omvang, algehele risicoprofiel en de aard, schaal en complexiteit van zijn activiteiten. De interne auditfunctie raadt aan om de operationele risico's in verband met het ICT-risicobeheer, de ICT-incidentenrapportering, het testen van digitale operationele weerbaarheid en het beheer van ICT-risico's van derde aanbieders van ICT-diensten op te nemen in de eigen risicobeoordeling (ORA).

Aldus opgemaakt door de raad van bestuur op 27/5/2024.
Voor de raad van bestuur,

Pieter De Cuyper
bestuurder

Daisy D'Heuvaert
voorzitter